

**КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ
А.Д.О., БЕОГРАД**

**Напомене уз појединачне
финансијске извештаје
31. децембар 2018. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд (у даљем тексту „Друштво“ или „Компанија“) је правно лице организовано као јавно акционарско друштво за обављање послова из делатности осигурања и других послова у складу са законом. Акције Друштва листиране су на организованом тржишту – Београдска берза, Београд.

Седиште Компаније је у Београду, Македонска улица бр. 4. Матични број Компаније је 07046898, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100001958.

Компанија је правни следбеник Компаније „Осигурање Дунав“ д.д., Београд, организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање „Дунав“ усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 1. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00, од 3. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду број 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању („Службени гласник РС“ бр. 139/2014) и Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/2011, 99/2011 и 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018). Народна банка Србије је издала решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

У циљу стицања добити, Компанија обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је Компанија добила дозволу Народне банке Србије:

- Послови животних осигурања, и то: (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под тачкама (а), (б), (в), везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају врсту осигурања у коме се осигураници споразумеју да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- Послови неживотних осигурања, и то: (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Компанија своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје делатности, у складу са утврђеном пословном политиком. Послови из делатности Компаније обављају се у Генералној дирекцији и огранцима Компаније - Главним филијалама осигурања.

У Генералној дирекцији обављају се послови из делатности осигурања, као и други послови у складу са законом, а који су од интереса за Компанију као целину. У Генералној дирекцији организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за неживотна осигурања; за продају неживотних осигурања; за продају животних осигурања; за накнаду штета), као и у области финансијских послова, послова логистике, правних послова, послова из области људских ресурса, информатике, интерне ревизије, интерне контроле и контроле усклађености пословања, актуарских послова, послова управљања ризицима солвентности и послова маркетинга, као и послова комуникације и бриге о клијентима.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ (наставак)

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 28 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

Друштва која послују као контролисана друштва Компаније су: „Дунав ауто“ д.о.о., Београд, „Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом“ а.д., Београд, „Dunav Stockbroker“ а.д., Београд, „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд, „Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука, Република Српска, „Дунав ауто“ д.о.о., Бања Лука, Република Српска, „Дунав турист“ д.о.о., Златибор и „Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд.

На дан 31. децембра 2018. године Компанија има 2.903 запослена радника (31. децембра 2017. године било је 2.933 запослених). Квалификациона структура запослених на дан 31. децембра 2018. и 2017. године приказана је у наредној табели:

Степен стручне спреме	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
II	12	12
III	98	110
IV	1.119	1.145
V	8	12
VI	475	463
VII	1.178	1.177
VIII	13	14
	2.903	2.933

Просечан број запослених на основу стања на крају сваког месеца у 2018. години износи 2.882 (у 2017. години 2.914).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију појединачних финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту „Закон“, објављен у „Службени гласник РС“, бр. 62/2013 и 30/2018), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Друштво је, као велико правно лице, у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународни рачуноводствени стандарди („МРС“), Међународни стандарди финансијског извештавања („МСФИ“) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда („IFRIC“), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („Одбор“), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Решењем Министарства од 13. марта 2014. године, које је објављено у Службеном гласнику РС бр. 35 од 27. марта 2014. године (у даљем тексту „Решење о утврђивању превода“) утврђени су и објављени преводи основних текстова МРС и МСФИ, Концептуалног оквира за финансијско извештавање („Концептуални оквир“), усвојених од стране Одбора, као и повезаних IFRIC тумачења. Наведени преводи објављени у Решењу о утврђивању превода не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере, као и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је тај материјал саставни део стандарда, односно тумачења. На основу Решења о утврђивању превода Концептуални оквир, МРС, МСФИ, IFRIC и са њима повезана тумачења која су преведена, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.1. Основе за састављање и презентацију појединачних финансијских извештаја (наставак)**

Осим поменутог, поједина законска и подзаконска регулатива у Републици Србији дефинише одређене рачуноводствене поступке, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове појединачне финансијске извештаје саставило у складу са захтевима Одлуке о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање („Службени гласник РС” бр. 135/2014 и 102/2015) и формату прописаном Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање („Службени гласник РС” бр. 135/2014, 141/2014 и 102/2015), који одступа од формата дефинисаног у MPC 1 (ревидиран) – „Приказивање финансијских извештаја” и MPC 7 – „Извештај о токовима готовине”.
- Решење Министарства финансија Републике Србије бр. 401-00-896/2014-16 од 13. марта 2014. године („Службени гласник РС” бр. 35/2014) утврђује да званичне стандарде чине званични преводи Међународних рачуноводствених стандарда (MPC) и Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) које издаје Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB), као и тумачења стандарда издатих од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања IFRIC до 31. јула 2013. године. Након 31. јула 2013. године, од стране IASB и IFRIC издат је значајан број допуна, годишњих побољшања, измена односно додатака постојећим или ревидираним стандардима и тумачењима, као и издавање нових МСФИ, односно укидање постојећих MPC, који нису преведени и званично усвојени у Републици Србији.
- Одређеним подзаконским актима који су на снази у текућем периоду захтева се признавање, вредновање и класификација средстава, обавеза и капитала, као и прихода и расхода која одступа од захтева преведених и усвојених МСФИ и MPC.
- Рачуноводственим прописима и претходно наведеним правилницима нису предвиђена сва обелодањивања захтевана по МСФИ 4 „Уговори о осигурању”, тако да приложени појединачни финансијски извештаји не укључују сва обелодањивања предвиђена наведеним стандардом.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и MPC могу имати на реалност и објективност појединачних финансијских извештаја Друштва, ови појединачни финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и MPC.

Приликом састављања ових појединачних финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и MPC који у својим одредбама дозвољавају ранију примену, нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је матично правно лице групе коју поред Друштва чине и контролисана правна лица наведена у напмени 1 уз појединачне финансијске извештаје (заједно: „Група” или „Дунав осигурање Група”). Друштво је у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје за Групу за годину која се завршава 31. децембра 2018. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и исте достави Агенцији за привредне регистре до краја јула 2019. године.

Појединачни финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Друштво је у састављању ових појединачних финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3. У складу са Законом о рачуноводству, финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Друштва 20. марта 2019. године.

2.2. Начело сталности пословања

Појединачни финансијски извештаји су састављени у складу са начелом сталности пословања правног лица, који подразумева да ће Друштво наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.3. Коришћење процењивања**

Презентација појединачних финансијских извештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Србији захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања појединачних финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања појединачних финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

2.3.1. Амортизација и амортизационе стопе

Обрачун амортизације и примењене стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнина, опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Друштво процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

Анализа осетљивости у случају промене процена

Уколико би амортизационе стопе, на основу процењеног економског века трајања некретнина, опреме и нематеријалних улагања на начин описан у претходном пасусу, биле више (ниже) за 10% у односу на оне које су коришћене за обрачун амортизације за годину која се завршава на дан 31. децембра 2018. године, износ трошкова амортизације који би били признати у појединачним финансијским извештајима био би виши (нижи) за 23.734 хиљаде динара.

2.3.2. Исправка вредности потраживања

Друштво врши процену наплативости потраживања, као и обрачун исправке вредности за сва сумњива и спорна потраживања, а на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне обавезе. Процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања осим оне која је формирана у приложеним појединачним финансијским извештајима.

2.3.3. Резервисане штете

Свака пријављена штета се процењује појединачно од стране Друштва, узимајући у обзир околности везане за штету, доступне информације и историјско искуство о величини сличних штета. Процена резерве штете за сваки случај појединачно се редовно контролише и ажурира када су расположиве нове информације. Резервисања за штете се базирају на информацијама које су тренутно доступне. Међутим, крајње обавезе по штетама могу варирати као резултат накнадних промена расположивих чињеница. Обрачун резервисања за настале, а непријављене штете („IBNR“) врши се на бази параметра који су јасно дефинисани интерним правилником, односно Одлуком о техничким резервама НБС.

Анализа осетљивости у случају промене процена

У наставку је приказана анализа осетљивости износа обавеза из осигурања признатих у појединачним финансијским извештајима на промене кључних претпоставки обрачуна. При томе, за износе обавеза по основу дугорочних уговора о осигурању са фиксним или гарантованим условима, промене у претпоставкама неће узроковати значајне промене у износу признатих обавеза, односно резервисања, осим уколико су од таквог значаја да узрокују подешавања преко теста адекватности обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.3. Коришћење процењивања (наставак)****2.3.3. Резервисане штете (наставак)**

Следећа табела приказује потенцијални утицај промене појединих кључних претпоставки на износе признатих резервисања за штете:

	Обим промене	У хиљадама динара 31. децембар 2018.
<i>Резервисања за рентне штете:</i>		
- смањење дисконта (повећање претпоставке о расту рентних исплата),	-1%	+132.253
- повећање дисконта (смањење претпоставке о расту рентних исплата)	+1%	-106.700
- смањење стопе смртности за све године	-10%	+27.053
- повећање стопе смртности за све године	+10%	-24.199
<i>Резервисања за остала поједина неживотна осигурања</i>		
- повећање интервала поверења за 5% од иницијалног за врсте осигурања које су прошле LAT тест (01, 02, 03, 09, 18)	+ 5%	+22.051
- смањење интервала поверења за 5% од иницијалног за врсте осигурања које су прошле LAT тест (01, 02, 03, 09, 18)	- 5%	-10.327

Напомена: примењено повећање интервала поверења је урађено на следећи начин: за врсту 01 са 40% на 42%; за врсту 02 са 70% на 73,5%; за врсту 03 са 84,12% на 88,32%; за врсту 09 са 40% на 42% и за врсту 18 са 62% на 65,10%. По истом принципу су урађена смањења (повећање множењем са 1,05, а смањење множењем са 0,95).

2.3.4. Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Друштва врши процену ризика, и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим појединачним финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

2.3.5. Процена фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина

Фер вредности грађевинских објеката класификованих као некретнине, односно као инвестиционе некретнине, процењује се од стране квалификованих проценитеља. Некретнине и инвестиционе некретнине су биле предмет процене на дан 31. децембра 2016. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности. На бази спроведених анализа, процене руководства Друштва су да нето књиговодствена вредност некретнина и инвестиционих некретнина одговара њиховој фер вредности на дан 31. децембра 2018. године. Процене руководства Друштва обелодањене су у напомени 3.2.2.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Извештавање по сегментима

Основни извештајни сегменти Друштва су пословни сегменти, односно посебно организовани сегменти за поједине врсте послова осигурања којима се бави. Основни извештајни сегменти су приказани у складу са Законом о осигурању и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање и то су:

а) Животна осигурања збирно, а посебно осигурање живота и животна осигурања осим осигурања живота.

б) Неживотна осигурања збирно, а посебно и:

- осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање;
- осигурање возила;
- осигурање пловних објеката и транспорта;
- осигурање ваздухоплова;
- имовинска осигурања;
- осигурање од одговорности;
- осигурање кредита и јемства;
- неживотна осигурања која нису сврстана у подгрупе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се почетно вреднују по набавној вредности. Вредновање нематеријалних улагања након почетног признавања врши се применом основног поступка предвиђеног МРС 38 – „Нематеријална имовина“, односно по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке по основу обезвређења. Накнадни издаци за нематеријална улагања се капитализују само ако је вероватно да ће се остварити будуће економске користи, ако су економске користи изнад првобитно процењених стандарда о учинку нематеријалних средстава и ако се издатак може поуздано утврдити и приписати средству.

Нематеријална имовина престаје да се признаје након отуђења или када се од њене употребе или отуђења не очекују никакве будуће економске користи. У моменту отуђења или стављања нематеријалног улагања ван употребе, разлика између књиговодствене вредности и нето прилива који се добија тим отуђењем, признаје се као губитак или добитак периода.

За обрачун амортизације нематеријалних улагања примењује се пропорционални метод отписивања. Нематеријална улагања се амортизују по стопи од 20%, осим ако уговором или другим документом време трајања улагања није дефинисано на другачији начин.

3.2. Некретнине и опрема и инвестиционе некретнине

3.2.1. Некретнине и опрема

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Компанија држи за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода. Почетно признавање врши се по набавној вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.2. Некретнине и опрема и инвестиционе некретнине (наставак)****3.2.1. Некретнине и опрема (наставак)**

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације (процене), умањену за укупан износ исправке вредности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења, све у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Процена земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране овлашћеног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање.

Некретнине у власништву Друштва биле су предмет процене на дан 31. децембра 2016. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности.

Након почетног признавања сва средства опреме (изузев уметнина) исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, односно применом основног поступка предвиђеног МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Након почетног признавања, уметничка дела (уметничке слике) која нису набављена или се држе у циљу стицања добити, исказују се по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације. Процена уметничких дела се врши регуларно када постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. Амортизација уметничких дела се не обрачунава.

Амортизација

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са пореским прописима. Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка), односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули. Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2018. и 2017. годину дате су у наставку (у %):

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Грађевински објекти	1,75 - 50,00%	1,72 – 50,00%
Рачунарска опрема	20,00%	20,00%
Возила	15,50%	15,50%
Остала опрема	7,00 – 33,33%	7,00 – 33,33%

3.2.2. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Друштво (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се по методу поштене (фер) вредности. Повећање фер тржишне вредности се исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.2. Некретнине и опрема и инвестиционе некретнине (наставак)****3.2.2. Инвестиционе некретнине (наставак)**

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Инвестиционе некретнине су процењене на дан 31. децембра 2016. године од стране независног проценитеља по тржишној вредности.

На дан 31. децембра 2018. године, Друштво је спровело анализу фер вредности инвестиционих некретнина на бази информација из различитих извора, укључујући промене у условима закупљених некретнина, текуће цене на активном тржишту за некретнине другачије природе, стања или локације (прилагођене тако да одражавају те разлике), као и недавне цене сличних некретнина на мање активним тржиштима (кориговане тако да одражавају промене у економским условима од датума трансакција које су настале по тим ценама), која указује да није било значајних промена фер вредности инвестиционих некретнина током 2017. и 2018. године, на основу чега руководство сматра да је последња извршена процена фер вредности адекватна и да реално одражава фер вредност инвестиционих некретнина на дан 31. децембра 2018. године.

3.3. Умањење вредности

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања, која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа.

Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.4. Учешћа у капиталу контролисаних друштава**

Учешћем у контролисаном друштву сматра се улагање којим је Компанија стекла контролу над тим друштвом. У складу са Законом о осигурању, Компанија има контролно учешће у другом правном лицу када има директно или индиректно право или могућност да оствари 50% или више гласачких права у том правном лицу, односно када Компанија има директно или индиректно власништво над 50% или више капитала у том правном лицу, или могућност именовања натполовичне већине чланова органа управљања или надзора тог правног лица или могућност ефективног вршења контролног утицаја на управљање тим правним лицем или на његову пословну политику.

Учешћа у капиталу контролисаних правних лица исказана су по набавној вредности улагања, умањеној за акумулиране импаритетне губитке.

Набавна вредност приликом стицања учешћа у капиталу не укључује трансакционе трошкове, који се могу директно приписати стицању учешћа у капиталу. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет рачуна биланса успеха у тренутку куповине/стицања.

3.5. Остали дугорочни финансијски пласмани

Учешћа у капиталу осталих правних лица, за које не постоји активно тржиште и тржишне вредности, вреднују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

Дугорочни кредити и дугорочне хартије од вредности које се држе до доспећа се исказују у износима који одговарају амортизованом трошку на дан билансирања, по коме се ова финансијска средства одмеравају приликом почетног признавања, умањена за исплате главнице, уз додавање или одузимање акумулиране амортизације применом метода ефективне камате за све разлике између почетног износа и износа при доспећу и уз одузимање за исправку вредности по основу обезвређења вредности или ненаплативости. Друштво врши прекњижавање дугорочних хартија од вредности које се држе до доспећа, које доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса, на позицију финансијских пласмана.

3.6. Финансијска средства

Друштво признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намере са којом су стечена, Друштво финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспећа;
- Финансијска средства намењена трговању;
- Финансијска средства расположива за продају и
- Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности, чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања.

Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.6. Финансијска средства (наставак)****3.6.1. Финансијска средства која се држе до доспећа**

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Друштво класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одредиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.6.2. Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Друштво управља и за који постоји доказ да су:

- Стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- Деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају део ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена.

Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

3.6.3. Финансијска средства расположива за продају

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Друштва о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова или ослањањем на мишљење независног експерта.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.6. Финансијска средства (наставак)****3.6.4. Краткорочна потраживања и пласмани**

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мерење пласмана и потраживања врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању (МРС 39.43). Накнадно вредновање кредита и пласмана врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе (МРС 39.47). Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и наклада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вредности зајмова (кредита) и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је вредност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вредности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

3.7. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговорача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Извршни одбор Друштва.

Уколико је потраживање исказано у страниој валути приликом почетног признавања, Друштво потраживање изражава у динарима, тако што се на износ у страниој валути примењује званични средњи курс те стране валуте, на датум трансакције у складу са МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Потраживања исказана у страниој валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.8. Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања свode на реалну вредност.

Друштво процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно посебном Правилнику који доноси Друштво. Сходно поменутом Правилнику, Друштво врши појединачну и општу исправку вредности потраживања. Појединачна исправка вредности у висини целокупног износа потраживања врши се за:

- потраживања која нису наплаћена у року од три месеца од дана доспелости;
- потраживања са сумњивим или спорним правним основом;
- потраживања за камате;
- потраживања од контролисаних правних лица.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.8. Исправка вредности потраживања (наставак)**

Поред тога, потраживања чији износ прелази 1% гарантне резерве Друштва, исправљају се у оном износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Компанија општу исправку вредности врши тако што прво све осигуранике – правна лица за премију осигурања класификује у једну од три категорије:

Категорија I – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно са доцњом до три месеца, при чему се наведена потраживања не исправљају.

Категорија II – потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, као и потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до 9 месеци, при чему се за исправку вредности потраживања примењује проценат израчунат односом укупно ненаплаћене и укупно фактурисане премије осигурања у последње три године које претходе години у којој се формира исправка.

Категорија III – потраживања од дужника који своје обавезе измирује са доцњом од преко 9 месеци, при чему се исправка вредности формира до 100% потраживања.

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности.

3.9. Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и иностраној валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака. Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности. Хартине од вредности као готовински еквиваленти, депозити по виђењу и готовина процењују се на следећи начин:

- ако су у домаћој валути процењују се по номиналној вредности;
- ако су у иностраној валути процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

3.10. Разграничени трошкови прибаве

Друштво врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији, у складу са чланом 141. Закона о осигурању.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата.

3.11. Капитал и резерве

Капитал Компаније чини основни (акцијски) и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина и опреме (уметнине), нереализовани добици и губици, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и нераспоређена добит, односно губитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

Компанија је дужна да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 27. Закона о осигурању.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Капитал и резерве (наставак)**

Резерве Компаније обухватају емисиону премију, законске, статутарне и друге резерве.

Ради обезбеђивања трајног измирења обавеза и подношења ризика у пословању, осигуравајуће друштво формира гарантну резерву у складу са Законом о осигурању и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“, бр. 51/2015). Гарантну резерву чине примарни капитал и допунски капитал, умањени за одбитне ставке.

3.12. Дугорочна резервисања**3.12.1. Математичка резерва**

Обрачун математичке резерве врши се у складу са Техничким основама животних осигурања, и Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017). Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиревању будућих обавеза по основу животног осигурања. Резерва се обрачунава применом начела актуарске математике животних осигурања по нето проспективној методи. Обрачунава се појединачно за сваки уговор, посебно за активна и капитализирана осигурања, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговараача осигурања. Обрачун се за сваки производ осигурања врши на основу верификованих актуарско - техничких основа за обрачун математичке резерве, откупних и капиталисаних вредности и учешћа у добити, коришћењем претпоставки конзистентних са претпоставкама тарифног система коришћеним при закључењу уговора. Обрачуни се врше посебно за сваку валуту. Математичка резерва укључује и обавезе које се односе на полисе осигурања живота са дискреционим правом учешћа у добити, формирањем резерви за учешће у добити. Резерве за учешће у добити образују по полисама по којима је приписана добит осигураницима применом нето проспективне методе.

Поред наведеног, саставни део математичке резерве је и преносна премија осигурања живота обрачуната методом *pro rata temporis*, и резерва будућих трошкова обрачуната нето проспективном методом. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању, и веће су од откупних вредности. Математичка резерва у самопридржају израчунава се као збир математичке резерве сопственог портфеља осигурања и математичке резерве по основу примљених саосигурања, умањена за збир математичке резерве пренете у саосигурање и реосигурање.

Тест провере довољности обрачунате математичке резерве (LAT тест) утврђује се на крају пословне године. Тест се састоји од поређења резервације и утврђене садашње вредности најбоље процене токова готовине (новчаних токова) који се очекују у будућности. Обрачун се врши за сваки уговор посебно, одвојено за осигурања уговорена у девизама и динарима. Такође, код динарских осигурања одвојено се утврђује тест довољности за: уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 7,5% (до 1. октобра 2010.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 6% (од 1. октобра 2010. до 1. маја 2016.); уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 4,5% (од 1. маја 2016. године до 01. априла 2018. године) и уговоре код којих се примењује рачунска каматна стопа од 3,5% (након 01. априла 2018. године). Код девизних осигурања одвојено се врши тест довољности за уговоре настале пре 1. маја 2016., уговоре закључене између 1. маја 2016. и 1. септембра 2017., уговоре закључене између 1. септембра 2017. и 01. маја 2018., односно уговоре настале након 01. маја 2018. године, где се респективно примењују рачунске каматне стопе: 3%, 2,5%, 2,25% и 1,8%. Очекивани токови готовине обухватају будуће приходе по основу очекиване премије умањене за очекиване исплате по основу штета и очекиваних будућих трошкова.

3.12.2. Резерве за изравнање ризика

Обрачун резерви за изравнање ризика извршен је у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017). Компанија образује резерве за изравнање ризика на врсти осигурања 14 - Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуну ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу. Резерве за изравнање ризика умањују се при годишњем обрачуну ако је остварен негативан нето пословни резултат у овој врсти осигурања. Резерве за изравнање ризика умањују се за укупан износ негативног нето пословног резултата у овој врсти осигурања, при чему умањење не може бити веће од износа резерви за изравнање ризика претходне године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.12. Дугорочна резервисања (наставак)****3.12.3. Резерве за бонусе и попусте**

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу производа меродавне премије у последњих 12 месеци и количника износа поврата дела премије у последњих 12 месеци који се односи на претходни период, и меродавне премије за период 12 месеци који се завршава на дан обрачуна претходне године.

3.12.4. Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених

Друштво врши резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених и обелодањивање у складу са МРС 19 – Примања запослених. Друштво врши резервисања трошкова за исплату отпремнина и трошкова за исплату јубиларних награда. Приликом обрачуна резервисања користи се актуарски PUC метод (метод кредитирања пројектоване јединице).

3.13. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- размене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Приликом почетног признавања обавеза, Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања, Друштво мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.13.1. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Друштво формира резервисања. Уколико је обавеза исказана у страном валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Компанија обавезу изражава у динарима тако што се на износ у страном валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције, у складу са МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева. Промена девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Обавезе исказане у страном валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.14. Резерве за преносне премије**

Резерве за преносне премије јесу део премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду. Обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфеља осигурања. Основица за обрачун резерви за преносне премије је укупна премија осигурања утврђена уговором и израчунава се појединачно за сваки уговор о осигурању с тачним временским разграничењем, водећи рачуна о томе да ли има промена висине осигуравајућег покрића (*pro rata temporis*). Тест адекватности преносне премије, као и додатна резервација тамо где се показао дефицит, врши се кроз обрачун резерви за неистекле ризике. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва преносна премија је саставни део исте.

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС”, бр. 42/2015 и 36/2017).

3.15. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС”, бр. 42/2015 и 36/2017).

Компанија врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Компанија врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете који ће морати да плати. Резерве за рентне штете утврђују се у капиталисаним износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата.

Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу врсте осигурања, у зависности од карактеристика појединих врста осигурања и расположивости потребних података на дан 31. децембра текуће године следећим методама:

- Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите и основно животно осигурање);
- Маск-овим моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 70% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурања од одговорности од употребе моторних возила, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Полазни интервали поверења су интервали поверења са којима је завршена претходна година. Током обрачуна врши се поређење са искуством, и у зависности од резултата се коригују почетни интервали поверења. После обрачуна врши се тест адекватности резервисаних штета за врсте осигурања где се у случају дефицита на појединој врсти, коригује интервал поверења на ниво који ће задовољити ЛАТ тест.

За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва не врши се резервација за настале непријављене штете.

3.16. Резервисања за неистекле ризике

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике које је Компанија донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС”, бр. 42/2015 и 36/2017).

Правилником је предвиђено да Друштво образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа обрачунате преносне премије на нивоу врсте осигурања. Примењена је формула где се резерва за неистекле ризике рачуна као производ преносне премије са делом очекиваног комбинованог рација који прелази 100%.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.17. Допринос за превентиву**

Средства превентиве представљају средства Друштва намењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупредује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви наменски усмеравају одређеним осигураницима Друштва.

3.18. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Друштва (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене односно редовне активности Друштва су све активности које Друштво предузима у делокругу свог рада, као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Компаније чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вредности имовине и остали приходи.

3.18.1.Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода Друштво евидентира приходе из делатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања и саосигурања, приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета, приходе од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања, приходе од повраћаја пореских и других дажбина и приходе од премија, субвенција, дотација, донација, приходе по основу провизија реосигурања, приходе по основу регреса неживотних осигурања и друге функционалне приходе.

а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања и саосигурања представљају износи фактурисане премије (доспеле премије код осигурања живота) коју осигураник/уговарач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, односно саосигурању, умањене за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Извршни одбор Друштва.

Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања. Начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Извршни одбор Друштва.

б) Приходи од учешћа у накнади штета

У оквиру прихода од учешћа у накнади штета Компанија исказује пословне приходе по основу учешћа саосигурања у накнади штета неживотних осигурања правних лица, са којима Компанија има закључене уговоре о саосигурању, као и приходе по основу учешћа реосигурања у накнади штета контролисаног правног лица - Друштво за реосигурање „Дунав – Ре“ а.д.о., Београд.

в) Приходи по основу провизија реосигурања

Приходи по основу провизија реосигурања представљају провизије које Друштво остварује по уговорима од реосигуравача код којег реосигурава свој портфељ.

3.18.2.Приходи од инвестирања средстава осигурања

У приходе од инвестирања средстава осигурања спадају: приходи од зависних и придружених правних лица, приходи од улагања у непокретности, приходи од камата и позитивних курсних разлика по основу инвестирања, приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, добици од продаје хартија од вредности, и остали приходи од инвестиционе активности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.18. Приходи (наставак)****3.18.3. Финансијски приходи**

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, осим финансијских прихода од инвестирања средстава осигурања. Ови приходи вреднују се према МРС 18, МРС 21 и другим релевантним МРС.

3.18.4. Приходи по основу усклађивања вредности имовине

Приходи по основу усклађивања вредности имовине обухватају позитивне ефекте промене фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом.

3.18.5. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.19. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Компаније и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

3.19.1. Пословни расходи

У оквиру пословних расхода Компанија евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања, накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, трошкове спровођења осигурања и друге функционалне расходе.

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционалне доприносе.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се појединачно за сваки уговор о животном осигурању, по проспективној методи за сва осигурања живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигуравача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговарача осигурања.

Саставни део математичке резерве су:

- резерве за све гарантоване накнаде (осигуране суме) уговарачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- резерве за учешће у добити за сва осигурања којима је приписана добит на основу Одлуке Скупштине Компаније;
- резерве будућих трошкова за сва осигурања код којих је престала обавеза плаћања премије;
- преносна премија.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.19. Расходи (наставак)

3.19.1. Пословни расходи (наставак)

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (наставак)

Математичка резерва се исказује посебно за сваку валуту. Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама животних осигурања Компаније, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Ziellmer методе и нето проспективне. Техничким основама предвиђено је да се код редукованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективном методом. Компанија врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Ziellmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигуране суме. Рачунско - статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблице вероватноћа) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа из Тарифног система Компаније.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Неповољна одступања утврђују се применом одговарајућих тестова (LAT) за проверу адекватности обрачунате математичке резерве и у том случају врши се додатна резервација уз образложење овлашћеног актуара.

Математичка резерва се обрачунава и исказује посебно за индивидуална и групна осигурања. Математичка резерва за групна осигурања мора бити покривена изворима средстава и средствима математичке резерве само тог групног осигурања, укључујући сва гарантована права уговарача, осигураника и корисника осигурања. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању и веће су од откупних вредности.

Допринос за превентиву

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са интерним актом који доноси Извршни одбор Компаније, а којим се утврђује начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања.

Допринос за одбрану од града

Компанија обрачунава и Министарству пољопривреде и заштите животне средине плаћа допринос за одбрану од града на основу члана 15 Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“ бр. 54/15).

Допринос гарантном фонду

Допринос гарантном фонду се издваја на основу Одлуке Удружења осигураваача Србије о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава гарантног фонда. Поменутом одлуком је дефинисан износ доприноса по моторном возилу одређене категорије, а допринос се издваја сразмерно броју осигураних возила.

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање се плаћа у износу од 5% на износ бруто премије осигурања од аутоодговорности на име штета осигуравајућих друштава према овом фонду, тако да фонд не може да истиче додатне регресне захтеве према друштву за осигурање.

Расходи за резервисања за изравнање ризика

Резерве за изравнање ризика се издвајају у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике Компаније. Компанија резерве за изравнање ризика образује за врсту осигурања кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.19. Расходи (наставак)****3.19.1. Пословни расходи (наставак)***б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања*

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

в) Расходи по основу премија реосигурања

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика код Друштва за реосигурање „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд са којим Друштво има закључене уговоре о реосигурању.

г) Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и за исплату накнада и других бенифиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављања послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Опредељивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Компанија врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преносне премије осигурања, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим врстама осигурања из члана 8. и 9. Закона о осигурању, које Компанија обавља у складу са добијеном дозволом НБС.

3.19.2. Расходи по основу инвестирања средстава

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи из односа са зависним и придруженим правним лицима, расходи по основу улагања у непокретности, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

3.19.3. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

3.19.4. Расходи по основу обезвређења имовине

У оквиру расхода по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања, у складу с МРС 36 - Умањење вредности имовине и другим релевантним МРС и овом одлуком, према називима рачуна ове групе. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промене поштене (фер) вредности средстава, у складу с МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, МРС 38 - Нематеријална имовина и осталим релевантним МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.19. Расходи (наставак)****3.19.5.Остали расходи**

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, мањкови, судски трошкови и остали непоменути расходи.

3.20. Курсне разлике

Пословне промене настале у страној валути, су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене. Средства и обавезе исказане оригинално у страној валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на тај дан. Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу. Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

3.21. Бенефиције за запослене

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Компанија је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Компанија је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са Појединачним колективним уговором, Компанија је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини три просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене у Компанији за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Компанија је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Компанији. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде Компаније, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Компанија је самостално обрачунала и исказала дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19. Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

3.22. Порези и доприноси**3.22.1.Порески расход периода**

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (31. децембар 2017. године – 15%) на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.22. Порези и доприноси (наставак)

3.22.2. Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

3.22.3. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Обрачуната премија:		
Обрачуната премија - животна осигурања	2.211.386	1.559.273
Обрачуната премија - неживотна осигурања	25.084.055	23.160.857
Обрачуната премија саосигурања	270.209	206.412
	27.565.650	24.926.542
Премија пренета у саосигурање и реосигурање:		
Премија пренета у саосигурање - пасивна	(1.029.281)	(1.043.123)
Премија животних осигурања пренета у реосигурање	(4.776)	(5.041)
Премија неживотних осигурања пренета у реосигурање	(1.355.695)	(1.308.396)
	(2.389.752)	(2.356.560)
Резерве за преносне премије (напомена 41):		
Резерве за преносне премије животних осигурања	(99.853)	(78.175)
Резерве за преносне премије неживотних осигурања	(1.960.607)	(938.249)
Резерве за преносне премије саосигурања	(52.277)	756
	(2.112.737)	(1.015.668)
Резерве за неистекле ризике (напомена 42)	47.141	63.651
	23.110.302	21.617.965

Током 2018. године дошло је до пораста бруто премије осигурања и саосигурања за 10,59% у односу на претходну годину, при чему је бруто премија неживотних осигурања и саосигурања повећана за 8,50%, највећим делом услед повећања бруто премије по основу имовинских осигурања, а бруто премија животних осигурања за 41,82% услед повећања бруто премије по основу ризико осигурања живота. Структура премије по врстама осигурања приказана је у напомени 55.3.

Пораст бруто премије имовинских осигурања је највећим делом последица промене скаденце осигурања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд. Наиме, укупно фактурисана премија осигурања поменутог осигураника у 2018. години се односи на период од 01. јануара 2018. до 30. септембра 2018. године на основу претходно закљученог уговора о осигурању као и на период од 01. октобра 2018. године до 30. септембра 2019. године у складу са одредбама новог уговора о осигурању, за разлику од претходне године где се фактурисана премија осигурања односила на период од 01. јануара 2017. до 31. децембра 2017. године. Такође је по наведеном основу повећана преносна премија, за део који не припада 2018. години. У вези са наведеним осигурањем Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд повећани су трошкови бонификација које су исплаћене у 2018. години (напомена 12) као и приходи од бонуса сразмерно учешћу пратећих саосигураваача у овом послу, односно ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад и „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о., Београд (напомена 6).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

5. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ПОСЛОВИМА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од продате зелене карте	332.398	325.362
Приходи од услужне обраде и процене штета	298	178
Приходи од провизија услужних исплата штета	8.978	8.642
Приходи од услужних записника и остали пословни приходи	23	5
	341.697	334.187

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи по основу добијених судских спорова	90.614	89.839
Приходи по основу поврата премије реосигурања	677	396
Приходи од бонуса из послова саосигурања	329.814	70.476
Остали пословни приходи	20.667	11.941
	441.772	172.652

Приходи од бонуса из послова саосигурања исказани за 2018. годину у износу од 329.814 хиљада динара (2017. година: 70.476 хиљада динара) бележе повећање у односу на претходну годину и односе се на учешће пратећих саосигураваача у бонификацијама и то највећим делом са ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад и „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о., Београд, а у вези са осигурањем Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд (напомена 4).

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Математичка резерва	429.392	422.389
Допринос за превентиву	333.207	433.435
Допринос за одбрану од града	60.576	68.189
Допринос Гарантном фонду	271.790	506.296
Резервисања за изравнање ризика	12.729	9.711
Резервисања за бонусе и попусте	29.373	180.047
Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	599.719	574.602
	1.736.786	2.194.669

Кретање на рачунима математичке резерве, резервисања за изравнање ризика као и резервисања за бонусе и попусте су приказани у напомени 36, а кретање на рачуну превентиве приказана су у напомени 43.

Компанија обрачунава и плаћа Министарству пољопривреде и заштите животне средине допринос за одбрану од града, а на основу члана 15. Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“ бр. 54/15), при чему је поменути допринос за 2018. годину износио 60.576 хиљада динара, обрачунат у висини од 10% од износа уплаћене премије осигурања усева и плодова.

Допринос Гарантном фонду у 2018. години је нижи за 46,32% што је последица доношења Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава Гарантног фонда од стране Удружења осигураваача Србије од 27. септембра 2017. године и 15. маја 2018. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

7. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ (наставак)

Износ на позицији остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе од 599.719 хиљада динара (574.602 хиљаде динара у 2017. години) односи се на издвајање 5% од бруто премије осигурања од аутоодговорности за Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 35. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС).

8. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	1.206.666	723.634
Ликвидиране штете неживотних осигурања	9.291.778	8.712.811
Ликвидиране штете - удели у штетама саосигурања	48.193	31.725
Ликвидиране штете - удели у штетама реосигурања и ретроцесија	2.075	4.874
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	657.485	749.603
Укупно:	11.206.197	10.222.647
Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	(306.811)	(262.409)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета животних осигурања	-	(1.529)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	(210.008)	(165.106)
Укупно:	(516.819)	(429.044)
	10.689.378	9.793.603

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања приказана је у напмени 55.3.

9. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ - ПОВЕЋАЊЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Резервисане штете животних осигурања, нето промена:		
- настале непријављене штете	6.565	242
- настале пријављене штете	3.608	9.701
	10.173	9.943
Резервисане штете неживотних осигурања, нето промена:		
- настале непријављене штете	351.367	1.000.491
- настале пријављене штете	362.869	93.146
	714.236	1.093.637
Резервисане штете саосигурања, реосигурања, нето промена:	(1.493)	(8.886)
	722.916	1.094.694

Кретање на рачунима резервисаних штета су приказана у напмени 55.3.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

10. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи по основу регреса у земљи	493.906	441.946
Приходи од регреса у иностранству	17.786	14.917
Продаја осигураних оштећених ствари	276	2.833
	511.968	459.696

11. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ – НЕТО

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Смањење математичке резерве	10.495	21.036
Смањење резервисања по основу бонуса и попушта	79.526	19.700
	90.021	40.736

Кретање на рачунима осталих техничких резерви су приказана у напомени 36.

12. РАСХОДИ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Расходи по основу бонуса	807.089	228.958
Расходи по основу попушта	1.076.887	987.907
	1.883.976	1.216.865

13. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од зависних правних лица	248.382	277.039
Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	78.491	75.555
Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	3.457	125
Приходи од камата на депозите	65.095	46.765
Приходи од камата на државне ХоВ	780.387	753.395
Приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1.876	9.398
Добици од продаје хартија од вредности	60.440	933
Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	14.129	15.191
Остали приходи по основу инвестиционе активности	15.586	8.953
	1.267.843	1.187.354

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

13. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА (наставак)

Приходи од зависних правних лица у износу од 248.382 хиљаде динара (напомена 50) односе се на приходе од дивиденде и то од контролисаних правних лица: „Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д., Београд у износу од 143.414 хиљада динара и „Дунав Ре“ а.д.о., Београд у износу од 104.968 хиљада динара.

Приходи од камата на депозите и државне ХоВ бележе повећање у 2018. години у односу на исти период претходне године, што је углавном последица повећања пласираних средстава у поменути финансијска средства.

Друштво је у пословним књигама у 2018. години исказало добитке од продаје хартија од вредности у износу 60.440 хиљада динара при чему се део прихода у висини 56.461 хиљаду динара односи на пренос дела свог удела у ХИП Азотара Панчево д.о.о. по Уговору о преносу удела закљученим са ДДОР а.д.о., Нови Сад уз затварање обавезе према ДДОР-у за саосигурање ХИП Азотаре Панчево. Такође, део у износу од 2.664 хиљаде динара се односи на добитке остварене од продаје инвестиционих јединица, док се део у износу од 1.315 хиљада динара односи на добитак од продаје акција Рекреатурса (напомена 28).

Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу 15.586 хиљада динара односе се на приходе по основу дивиденде и то од Нафтне индустрије Србије у износу 9.696 хиљада динара, Галенике Фитофармација у износу од 5.737 хиљада динара, Енергопројекта у износу од 153 хиљаде динара.

14. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Губици при продаји непокретности (деинвестирању)	5	-
Расходи по основу усклађивања вредности фин. средстава која се искажују по фер вредности кроз биланс успеха	26.180	103.435
Негативне курсне разлике из активности инвестирања	16.672	94.673
	42.857	198.108

15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Трошкови прибаве (напомена 15.1)	6.781.891	6.228.109
Трошкови управе (напомена 15.2)	1.810.882	1.758.313
Остали трошкови спровођења осигурања (напомена 15.3)	31.877	34.257
Укупно	8.624.650	8.020.679
Провизија од реосигурања	(109.012)	(87.125)
	8.515.638	7.933.554

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (наставак)

15.1. Трошкови прибаве

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Провизија и друге накнаде за услуге посредовања и заступања	754.557	699.899
Трошкови материјала, горива и енергије	248.548	226.865
Нето зараде	1.461.928	1.330.419
Порез на зараде	174.171	164.378
Доприноси на зараде	765.992	707.489
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора	35.258	73.557
Дневнице и трошкови службених путовања	7.984	10.271
Трошкови превоза радника	54.959	53.428
Отпремнине	89.795	14.606
Јубиларне награде	34.210	21.276
Остали лични расходи и трошкови зарада	41.502	52.032
Добровољно пензионо осигурање	54.443	56.881
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	52.935	49.596
Трошкови одржавања	65.930	60.016
Трошкови закупа	688.633	577.818
Трошкови рекламе и пропаганде	1.766.066	1.579.815
Спонзорство и донаторство	193.549	178.520
Трошкови репрезентације	264.958	314.539
Трошкови премија осигурања	69.297	58.518
Трошкови пореза и доприноса	69.183	45.959
Трошкови платног промета	143.209	194.442
Трошкови непроизводних услуга	103.075	71.362
Остали трошкови	64.679	98.795
Промена разграничених трошкова прибаве - повећање	(422.970)	(412.372)
	6.781.891	6.228.109

Трошкови прибаве су у 2018. години повећани за 553.782 хиљаде динара односно 8,89% што је највећим делом последица раста продајних активности Друштва. Посматрано по групама трошкова, највећи раст остварен је код трошкова рекламе и пропаганде, трошкова производних услуга и бруто зарада, који су у највећем делу везани за продају осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године
15. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (наставак)**15.2. Трошкови управе**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Амортизација	237.340	249.184
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	459.805	415.687
Трошкови транспорта и птт трошкови	30.736	36.146
Одржавање	23.409	23.750
Закуп	15.881	3.806
Нето зараде	453.603	436.497
Порез на зараде	55.260	54.545
Доприноси на зараде	235.080	228.921
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора	19.391	21.376
Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора	11.686	11.582
Дневнице и трошкови службених путовања	13.177	18.173
Трошкови превоза радника	13.715	14.891
Трошкови отпремнина	29.337	21.987
Трошкови јубиларних награда	6.573	9.915
Остали лични расходи и трошкови зарада	24.279	21.033
Добровољно пензионо осигурање	14.983	16.153
Трошкови репрезентације	6.758	3.099
Трошкови премија осигурања	14.227	14.089
Трошкови пореза и доприноса	24.748	42.283
Трошкови платног промета	15.182	23.736
Трошкови резервисања за судске спорове	3.180	-
Трошкови резервисања за исплату накнада и других бенефиција запослених	102.532	91.460
	1.810.882	1.758.313

15.3. Остали трошкови спровођења осигурања

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	367	299
Трошкови репрезентације и премије осигурања	96	145
Трошкови пореза и доприноса	54	55
Трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови	25.980	24.900
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	5.380	8.858
	31.877	34.257

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

16. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од камата из основа осигурања	477.777	67.307
Остали приходи од камата	685	22.193
Позитивне курсне разлике	13.210	11.705
Ефекти валутне клаузуле	948	45.602
Остали финансијски приходи	2.755	48.076
	495.375	194.883

Друштво је у току 2018. године интензивирало рад на наплати спорних потраживања по основу премије осигурања и регреса тако што су поменута потраживања постала предмет извршних поступака пред судовима односно преко јавних извршитеља. Као последица наведеног у пословним књигама евидентирана су додатна потраживања / приходи по основу затезне камате на потраживања која су са затезном каматом постала предмет принудне наплате. Сва ова додатна ненаплаћена потраживања по основу камате на дан 31. децембар 2018. су исправљена у висини целокупног износа потраживања у складу са рачуноводственом политиком Друштва (напомена 3.8).

17. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ – осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Расходи камата	7.722	14.027
Негативне курсне разлике	15.417	36.244
Ефекти валутне клаузуле	14.305	24.232
Остали финансијски расходи	10	10
	37.454	74.513

18. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	321	158.864
Приходи од усклађивања вредности потраживања	737.074	1.002.949
	737.395	1.161.813

19. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Исправка вредности потраживања	1.569.862	1.237.099
Исправка вредности учешћа у капиталу	107.214	219.564
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	2.258	133.569
	1.679.334	1.590.232

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

19. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ (наставак)

Износ од 107.214 хиљада динара на позицији Исправка вредности учешћа у капиталу односи се на обезвређење вредности учешћа у капиталу следећих правних лица: "Дунав осигурање" а.д., Бања Лука у износу од 10.067 хиљада динара, „Dunav stockbroker“ а.д., Београд у износу од 92.985 хиљада динара и Новосадска фабрика кабела а.д. у износу 4.162 хиљаде динара (напомена 28).

20. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Добици од продаје непокретности	7.936	5.464
Наплаћена отписана потраживања	3.985	4.994
Приходи од смањења обавеза	2.463	1.463
Приходи од укидања дугорочних резервисања	54.691	181.868
Остали непоменути приходи	24.939	23.632
	94.014	217.421

21. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Губици по основу расхоровања и продаје	218	3.772
Расходи по основу директних отписа потраживања	25	30
Расходи по основу расхоровања залиха	-	728
Остали непоменути расходи	48.755	57.604
	48.998	62.134

У оквиру позиције Остали непоменути расходи у укупном износу од 48.755 хиљада динара (2017. година: 57.604 хиљаде динара), део у износу од 15.815 хиљада динара се односи на трошкове које Друштво плаћа Министарству рада, запошљавања, борачких и социјалних питања, а по члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС", бр. 36/2009 и 32/2013), док се део у износу од 32.940 хиљада динара односи на расходе саосигурања по основу техничког резултата, трошкове судских и парничних поступака, вансудских поравнања, казни, пенала и др.

22. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК**22.1. Компоненте пореза на добитак**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Текући порез – порески расход периода	(136.872)	(62.407)
Одложени порески губитак / добитак	(13.218)	(10.186)
	(150.090)	(72.593)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

22. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

22.2. Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Добитак пре опорезивања	1.723.608	1.223.081
Порез на добитак по законској пореској стопи од 15%	(258.541)	(183.462)
Нето порески ефекти расхода и прихода који се не признају у пореском билансу	103.802	80.263
Искоришћени порески кредит претходних година	4.651	30.738
Остало	(2)	(132)
	(150.090)	(72.593)

22.3. Одложена пореска средства и обавезе

На дан 31. децембра 2018. године нето одложене пореске обавезе износе 372.068 хиљада динара (31. децембар 2017. године: 346.470 хиљада динара) и односе се на:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Одложене пореске обавезе:		
по основу привремених разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	367.541	350.772
по основу вредновања хартија од вредности расположивих за продају	38.195	25.815
	405.736	376.587
Одложена пореска средства:		
по основу резервисања за отпремнине запослених	(33.668)	(30.117)
	(33.668)	(30.117)
Нето одложене пореске обавезе	372.068	346.470

Кретања на рачуну одложених пореских обавеза су обелодањени у напомени 38.

Преглед непризнатих одложених пореских средстава по основу пореских кредита дат је у наставку:

	Година истека	У хиљадама динара	
		31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Пренети порески кредити:			
2012	2017	-	2.080
2013	2018	-	2.642
		-	4.722

23. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	2018.	2017.
Нето добитак (у хиљадама динара)	1.573.518	1.150.488
Просечан пондерисани број акција:		
– Акцијски капитал	4.226.121	4.226.121
– Друштвени капитал	4.552.270	4.552.270
Укупан просечан пондерисан број акција	8.778.391	8.778.391
Основна зарада по акцији (у динарима)	179	131

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

24. ПРИХОДИ И РАСХОДИ У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ОБАВЕЗНОГ ОСИГУРАЊА МОТОРНИХ ВОЗИЛА ОД АУТООДГОВОРНОСТИ (АО) И ЗА ШТЕТЕ ПРИЧИЊЕНЕ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА

Законом о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“ бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 – одлука Уставног суда), члан 45, прописана је максимална висина трошкова спровођења осигурања од аутоодговорности у односу на режијски додатак, као и мере које могу бити предузете у случају одступања од наведеног ограничења.

Трошкови спровођења осигурања од аутоодговорности током 2018. године су превазилазили режијски додатак за 2.815.878 хиљада динара (2017. године за 2.527.299 хиљада динара), што није у складу са чланом 45. наведеног Закона о обавезном осигурању у саобраћају, који прописује да наведени трошкови не могу бити већи од режијског додатка. Поред активности које Друштво у континуитету спроводи у претходних неколико година, од 01. новембра 2018. године долази до промене тржишних околности на пољу трошкова прибаве осигурања од аутоодговорности те Компанија интензивира активности на редуковању трошкова спровођења осигурања. Предузете активности су реализоване кроз организационе промене, измене одговарајућих пословних аката, ревидирање уговора о пословној сарадњи са пословним партнерима из области прибаве осигурања од аутоодговорности, унапређење поступка алокације неалоцираних трошкова у погледу функционалних аналитика. Мере које између осталог обухватају: измену Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање радног учинка и обрачуна дела зараде по основу радног учинка агената осигурања за продају неживотних осигурања којом долази до смањења нето стопе агентима осигурања за продају неживотних осигурања по основу аутоодговорности са 8,03% на 5%, увођење појачане контроле документације, смањење интензитета маркетиншких активности Компаније односно раскидање дела Уговора о закупу и подзакупу простора за истицање рекламе и пружању услуга у другим областима маркетинга, ревидирање одредби споразума са МТС Банком на пословима реализације Дунав кредита смањењем накнаде коју Компанија плаћа МТС Банци и др. имају за циљ трајно усклађивање и одржавање висине трошкова спровођења осигурања, а посебно осигурања од аутоодговорности са регулаторним лимитима и даље поштовање регулаторних захтева у дефинисању параметара пословне сарадње са партнерима у области прибаве ове врсте осигурања. Наведене мере ограничавају висину давања по основу прибаве осигурања од аутоодговорности што је већ дало резултат у новембру и децембру 2018. године у износу од око 300 милиона динара, такође се тај тренд смањења трошкова наставио и током јануара и фебруара 2019. године. Руководство Друштва сматра да ће се пуном применом ове мере (ограничења) током 2019. године, доћи до потпуног годишњег усаглашавања трошкова спровођења осигурања од аутоодговорности са важећим законским прописима.

Током 2018. године, провизија за продају АО полиса износила је 331.722 хиљаде динара, односно 2,72% укупне фактурисане премије, што је у складу са чланом 45. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, који предвиђа да ти трошкови не прелазе 5%.

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
Приходи		
<i>Фактурисана премија:</i>		
Бруто фактурисана техничка премија	9.745.347	9.197.730
Бруто фактурисан режијски додатак	2.216.807	2.069.565
Бруто фактурисана превентива	240.993	229.945
	12.203.147	11.497.240
Преносна премија и неистекли ризици	(356.971)	(425.317)
Остали приходи	2.953.601	2.465.057
	14.799.777	13.536.980
Расходи		
<i>Трошкови спровођења осигурања:</i>		
Провизија	(331.722)	(342.803)
Остали ТСО	(4.700.963)	(4.254.061)
	(5.032.685)	(4.596.864)
Остали расходи	(8.193.978)	(7.240.516)
	(13.226.663)	(11.837.380)
Укупан добитак	1.573.114	1.699.600

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

25. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

Табела кретања на рачунима нематеријалних улагања током 2017. и 2018. године дата је у наставку:

	У хиљадама динара					
	Лиценце и слична права	Остала немате- ријална улагања	Софтвер	Немате- ријална улагања у припреми	Аванси за немате- ријална улагања	УКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ						
Стање - 1. јануар 2017.	533.181	2.276	839.847	178.826	-	1.554.130
Повећања	-	-	271	64.492	2.221	66.984
Активирања	49.017	-	10.627	(59.644)	-	-
Отуђења и расхоровање	-	-	-	-	(2.221)	(2.221)
Стање - 31. децембар 2017.	582.198	2.276	850.745	183.674	-	1.618.893
Повећања	-	-	-	17.140	-	17.140
Активирања	115	-	11.284	(11.399)	-	-
Стање - 31. децембар 2018.	582.313	2.276	862.029	189.415	-	1.636.033
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ						
Стање - 1. јануар 2017.	460.949	2.276	808.794	178.826	-	1.450.845
Амортизација	29.703	-	30.332	-	-	60.035
Стање - 31. децембар 2017.	490.652	2.276	839.126	178.826	-	1.510.880
Амортизација	32.628	-	15.186	-	-	47.814
Стање - 31. децембар 2018.	523.280	2.276	854.312	178.826	-	1.558.694
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ						
31. децембар 2017.	91.546	-	11.619	4.848	-	108.013
31. децембар 2018.	59.033	-	7.717	10.589	-	77.339

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

26. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ

Табела кретања на рачунима некретнина и опреме током 2017. и 2018. године, дата је у наставку:

У хиљадама динара							
	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Остала опрема	Опрема у припреми и улагања на туђим непокрет- ностима	Аванси за некретнине и опрему	УКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање - 1. јануар 2017.	67.632	5.948.499	1.831.405	177.893	33.964	4.875	8.064.268
Повећања	-	-	-	-	120.966	3.539	124.505
Активирање	-	55.071	76.923	36	(132.030)	-	-
Продаја	-	(33)	(71.611)	-	-	-	(71.644)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(28.002)	-	-	-	(28.002)
Пренос са инвестиционих некретина	-	3.740	-	-	-	-	3.740
Пренос на друга конта	-	-	(271)	-	(10.539)	-	(10.810)
Остала смањења	-	-	-	-	(4.664)	(2.272)	(6.936)
Стање - 31. децембар 2017.	67.632	6.007.277	1.808.444	177.929	7.697	6.142	8.075.121
Повећања	-	-	-	-	161.193	25.256	186.449
Активирање	-	74.825	83.676	-	(158.501)	-	-
Продаја	-	(172)	(86.537)	-	-	-	(86.709)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(19.034)	-	-	-	(19.034)
Пренос на друга конта	-	(7.874)	-	-	-	-	(7.874)
Остала смањења	-	-	-	-	-	(26.526)	(26.526)
Стање - 31. децембар 2018.	67.632	6.074.056	1.786.549	177.929	10.389	4.872	8.121.427
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање - 1. јануар 2017.	-	-	1.578.964	-	1.802	4.872	1.585.638
Амортизација	-	108.082	81.067	-	-	-	189.149
Обезвређење	-	-	-	-	1.971	-	1.971
Продаја	-	(3)	(70.617)	-	-	-	(70.620)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(27.644)	-	-	-	(27.644)
Остала смањења	-	-	-	-	(3.390)	-	(3.390)
Стање - 31. децембар 2017.	-	108.079	1.561.770	-	383	4.872	1.675.104
Амортизација	-	109.489	80.037	-	-	-	189.526
Продаја	-	(4)	(85.903)	-	-	-	(85.907)
Расходовање и остала отуђења	-	-	(18.829)	-	-	-	(18.829)
Остала смањења	-	(284)	-	-	-	-	(284)
Стање - 31. децембар 2018.	-	217.280	1.537.075	-	383	4.872	1.759.610
НЕОТПИСАНА (САДАШЊА) ВРЕДНОСТ							
31. децембар 2017.	67.632	5.899.198	246.674	177.929	7.314	1.270	6.400.017
31. децембар 2018.	67.632	5.856.776	249.474	177.929	10.006	-	6.361.817

Вредност продатих постројења и опреме у износу од 86.537 хиљада динара представља продата возила, као и уређаје за штампање по основу пројекта консолидације штампе у Компанији. Искњижена исправка вредности која се односи на продају опреме износи 85.903 хиљаде динара.

Фер вредност некретнина у власништву Друштва

Последња независна процена тржишне вредности непокретности извршена је на дан 31. децембра 2016. године, при чему Друштво сматра да њихова књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2018. године кореспондира њиховој фер вредности.

Фер вредност непокретности извршена је применом тржишног и приносног приступа.

1. Приносни приступ – Метод капитализације, као основни метод у процени и метод дисконтованих новчаних токова за хотелске капацитете.
2. Тржишни приступ – Метод упоредивих цена, као основни метод у процени земљишта и допунски метод у процени објеката. Изузетак представљају некретнине које су ван употребе или за којима не постоји потражња за закупом, где је тржишни приступ примењен као основна техника у процени.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

26. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ (наставак)

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2016. године како на дан 31. децембра 2017. године тако и на дан 31. децембра 2018. године, дата је у наставку:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2017.
Грађевински објекти	-	86.210	5.812.988	5.899.198
Земљиште	-	67.632	-	67.632

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2018.
Грађевински објекти	-	84.000	5.772.776	5.856.766
Земљиште	-	67.632	-	67.632

Књиговодствена вредност некретнина и земљишта на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године би била призната као што следи да Друштво није изабрало модел ревалоризације у складу са МРС 16, већ модел набавне вредности:

	31. децембар 2018.	У хиљадама динара 31. децембар 2017.
Грађевински објекти	7.586.339	7.516.669
Земљиште	13.536	13.536

27. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара 2018.	У хиљадама динара 2017.
Почетно стање - 1. јануар	3.042.733	3.010.399
Повећања која су резултат стицања	10.926	30.325
Продаја и остала смањења	(4.532)	(4.790)
Пренос са залихе или са некретнине коју користи власник	7.590	10.539
Пренос на залихе или на некретнине које користи власник	-	(3.740)
Крајње стање - 31.децембар	3.056.717	3.042.733

У складу са Законом о осигурању и Одлуком о инвестирању средстава осигурања, Компанија на дан 31. децембар 2018. године за покриће техничких резерви може користити непокретности и друга стварна права на непокретностима – ако су уписане у земљишне, односно друге јавне књиге у Републици, ако доносе принос, ако је њихова куповна цена одређена на основу процене овлашћеног процењивача и ако су без терета.

Укупан износ књиговодствене вредности инвестиционих некретнина који Компанија не користи за покриће техничких резерви на дан 31. децембар 2018. године износи 1.036.420 хиљада динара (31. децембар 2017. године 1.036.986 хиљада динара).

Последња независна процена тржишне вредности инвестиционих некретнина Друштва извршена је на дан 31. децембра 2016. године, при чему Друштво сматра да њихова књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2018. године кореспондира њиховој фер вредности.

Хијерархија фер вредности инвестиционих некретнина у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2016. године како на дан 31. децембра 2017. године тако и на дан 31. децембра 2018. године, дата је у наставку:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2017.
Инвестиционе некретнине	-	376.069	2.666.664	3.042.733

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

27. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2018.
Инвестиционе некретнине	-	376.069	2.680.648	3.056.717

28. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018.				У хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	%	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Учешћа у капиталу зависних правних лица:							
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	88,41%	433.626	-	433.626	433.626	-	433.626
„Дунав турист“ д.о.о., Златибор	66,82%	125.515	(125.515)	-	125.515	(125.515)	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	100,00%	285.230	(126.163)	159.067	205.230	(126.163)	79.067
„Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом“ а.д., Београд	100,00%	229.470	-	229.470	229.470	-	229.470
„Dunav Stockbroker“ а.д., Београд	100,00%	973.739	(286.794)	686.945	973.739	(193.809)	779.930
„Дунав осигурање“ ад, Бања Лука	8,40%	93.215	(34.626)	58.589	93.215	(24.559)	68.656
		2.140.795	(573.098)	1.567.697	2.060.795	(470.046)	1.590.749
Учешћа у капиталу осталих правних лица		1.369.326	(1.052.422)	316.904	1.426.571	(1.109.676)	316.895
Инвестиције које се држе до доспећа:							
Дугорочне државне ХОВ		36.282	-	36.282	36.374	-	36.374
Остали дугорочни пласмани:							
Дати депозити и кауције		4.209	(4.209)	-	4.211	(4.211)	-
Депозити за гаранције МКО		64.022	(64.022)	-	61.588	(61.588)	-
Остали дугорочни пласмани		6.043	(6.043)	-	6.057	(6.057)	-
		74.274	(74.274)	-	71.856	(71.856)	-
		3.620.677	(1.699.794)	1.920.883	3.595.596	(1.651.578)	1.944.018

28.1. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Учешће Компаније у капиталу зависних правних лица на дан 31. децембра 2018. године износи 1.567.697 хиљада динара и ниже је за 23.052 хиљаде динара у односу на 31. децембар 2017. године.

Компанија је у току 2018. године извршила обезвређење учешћа у капиталу зависних правних лица у укупном износу 103.052 хиљаде динара (напомена 31) при чему се обезвређење у износу од 10.067 хиљада динара односи на „Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука, а обезвређење у износу од 92.985 хиљада динара на „Dunav Stockbroker“ а.д., Београд. Након идентификације индикатора обезвређења, обезвређење учешћа у капиталу зависних правних лица извршено је методом усклађивања нето књиговодствене вредности учешћа у капиталу тих правних лица са њиховом припадајућом нето имовином.

Компанија је, на основу сагласности Народне банке Србије и Агенције за осигурање депозита, у складу са одлукама Надзорног одбора Н бр. 66/18 од 23. маја 2018. године и Извршног одбора И бр. пов. 53/18 од 24. маја 2018. године, почетком јула 2018. године извршила докапитализацију зависног правног лица „Дунав ауто“ д.о.о., Београд, у износу од 80.000 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

28. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

28.2. Учешћа у капиталу осталих правних лица

У наредној табели је приказано учешће у капиталу осталих правних лица, по емитентима:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Yuhor - Export а.д., Јагодина	101	(52)	49	101	(52)	49
Удружење осигуравача Србије	127	-	127	127	-	127
Гумопластика д.о.о., Бујановац	954	(173)	781	954	(173)	781
Београдска берза а.д., Београд	1.224	-	1.224	1.224	-	1.224
ХК Слободна зона а.д., Београд	8.381	-	8.381	8.381	-	8.381
РТЦ "Шабац" а.д., Шабац	53.857	(10.624)	43.233	53.857	(10.624)	43.233
ХИП Азотара Панчево д.о.о., Панчево	165.643	(165.643)	-	222.105	(222.105)	-
МТС Банка а.д., Београд	580.627	(317.527)	263.100	580.627	(317.527)	263.100
Телеком Србија а.д., Београд	4	-	4	-	-	-
Акционарски фонд а.д., Београд	5	-	5	-	-	-
Остали - нето вредност нула	558.403	(558.403)	-	559.195	(559.195)	-
	1.369.326	(1.052.422)	316.904	1.426.571	(1.109.676)	316.895

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2018. године износи 316.904 хиљаде динара и веће је за 9 хиљада динара у односу на крај 2017. године.

На основу Закључка Основног суда у Новом Саду И-4353/2014 од 4. децембра 2017. године, а по тужби против Родић Драгана, Компанија је постала власник 7 акција Акционарског фонда а.д. Београд и 31 акције Телеком Србије а.д. Београд, чија књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2018. године износи 9 хиљада динара.

Компанија и ДДОР а.д., Нови Сад су дана 26. фебруара 2018. године закључили Уговор о преносу дела удела на основу кога је Компанија пренела ДДОР-у део свог удела у ХИП Азотара Панчево д.о.о. који чини 0,24853599% основног капитала поменутог правног лица, што представља унети неновчани капитал у висини 56.461 хиљаду динара (напомена 13 и 31).

Компанија је по основу конверзије потраживања за премију у капитал Новосадске фабрике кабела Нови Сад, сходно Решењу о усвајању унапред припремљеног Плана реорганизације Новосадске фабрике кабела, број Рео-6/2017 који је постао правоснажан 07. децембра 2017. године, извршила признавање учешћа у капиталу наведеног емитента у износу од 4.162 хиљаде динара, а које је на дан 31. децембар 2018. године у потпуности обезвређено (напомена 19).

На основу Уговора о купопродаји акција акционарског друштва Recreatours а.д. Београд од 26. децембра 2018. године, Компанија је продала 5.641 акцију наведеног емитента купцу ХТП Виле Олива д.о.о. Петровац по цени од 1.315 хиљада динара. Бруто вредност продатих акција је била 4.955 хиљада динара, а књиговодствена вредност је била нула динара.

28.3. Инвестиције које се држе до доспећа

Инвестиције које се држе до доспећа обухватају дугорочне државне хартије од вредности чија књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2018. године износи 36.282 хиљаде динара што је приказано у следећој табели:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
16.02.2026	5,85%	300.000	EUR	36.282	300.000	EUR	36.374
		300.000	EUR	36.282	300.000	EUR	36.374

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

29. ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
<i>Потраживања по основу:</i>						
Премије животних осигурања	284.647	(127.998)	156.649	288.463	(198.139)	90.324
Премије неживотних осигурања	7.308.333	(3.903.028)	3.405.305	6.111.320	(4.154.886)	1.956.434
Премије саосигурања	139.275	(9.655)	129.620	128.303	(12.672)	115.631
Учешћа у накнади штета у земљи	120.566	(9.164)	111.402	108.702	(6.144)	102.558
Провизије из послова саосигурања и реосигурања	29.756	-	29.756	18.752	-	18.752
Права на регрес у земљи	1.572.199	(1.453.263)	118.936	1.222.678	(1.113.291)	109.387
Права на регрес у иностранству	464	(464)	-	365	(190)	175
Услужна ликвидација и исплата штета	28.247	(17.101)	11.146	25.267	(17.414)	7.853
Дати аванси за штете из осигурања и остали дати аванси	382.413	(304.446)	77.967	339.811	(205.637)	134.174
Потраживања од повезаних правних лица	6.430	(6.430)	-	7.244	(7.244)	-
Камате из основа осигурања	581.640	(581.640)	-	460.976	(460.976)	-
Потраживања за остале камате	124.024	(123.922)	102	149.278	(149.164)	114
Потраживања од запослених	80.794	(1.169)	79.625	87.613	(1.169)	86.444
Остала потраживања	3.452.721	(3.408.584)	44.137	3.420.665	(3.364.913)	55.752
	14.111.509	(9.946.864)	4.164.645	12.369.437	(9.691.839)	2.677.598

Потраживања по основу премије неживотних осигурања на дан 31. децембра 2018. године исказана након исправке вредности у износу од 3.405.305 хиљада динара представљају 81,77% укупних потраживања на тај дан (1.956.434 хиљаде динара на дан 31. децембра 2017. године). У односу на претходну годину поменута потраживања су већа за 74,06% што је углавном последица промене скаденце осигурања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд (напомена 4).

Потраживања према рочности доспећа

	31. децембар	Премија осигурања	Премија саосигур.	Учешће у накнади штета	Регреси	Камата	Остала потраживања	Укупно
Недоспело	2017	1.733.669	80.184	92.445	50.149	3.403	50.274	2.010.124
	2018	3.313.039	119.895	102.684	77.102	5.502	64.803	3.683.025
0 - 60	2017	481.275	25.521	8.464	55.570	412	132.874	704.116
	2018	525.408	8.082	4.410	42.062	3.755	44.764	628.481
60 - 90	2017	149.264	9.925	1.648	13.805	502	130.024	305.168
	2018	163.741	1.652	751	17.428	17.845	48.309	249.726
90 и више	2017	4.035.575	12.673	6.145	1.103.519	605.937	3.586.180	9.350.029
	2018	3.590.792	9.646	12.721	1.436.071	678.562	3.822.485	9.550.277
СВЕГА	2017	6.399.783	128.303	108.702	1.223.043	610.254	3.899.352	12.369.437
	2018	7.592.980	139.275	120.566	1.572.663	705.664	3.980.361	14.111.509

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Финансијска средства расположива за продају:						
Дужничке ХоВ	17.089.817	(73.653)	17.016.164	12.752.059	(28.543)	12.723.516
Власничке ХоВ	989.734	(351.844)	637.890	677.465	(351.843)	325.622
	18.079.551	(425.497)	17.654.054	13.429.524	(380.386)	13.049.138
Финансијска средства која се исказују по фер вред. кроз биланс успеха:						
Дужничке ХоВ	1.646.819	(2.250)	1.644.569	3.887.710	(31.246)	3.856.464
Власничке ХоВ	780.279	(389.764)	390.515	737.230	(383.614)	353.616
	2.427.098	(392.014)	2.035.084	4.624.940	(414.860)	4.210.080
Краткорочни депозити код банака	1.964.000	-	1.964.000	1.739.292	-	1.739.292
Остали краткорочни финансијски пласмани						
Државне ХоВ – део који доспева до 1 године	-	-	-	97.609	-	97.609
Депозити код МТС Банке	5.900		5.900	31.043	-	31.043
Корпоративне обвезнице	1.182.203	(1.182.203)	-	1.271.198	(1.182.524)	88.674
Остало	171.293	(15.109)	156.184	138.325	(12.872)	125.453
	1.359.396	(1.197.312)	162.084	1.538.175	(1.195.396)	342.779
	23.830.045	(2.014.823)	21.815.222	21.331.931	(1.990.642)	19.341.289

Финансијски пласмани на дан 31. децембра 2018. године бележе повећање од 2.473.933 хиљаде динара тј. 12,79% у односу на 31. децембар 2017. године, што је највећим делом последица улагања у државне хартије од вредности.

30.1. Финансијска средства расположива за продају

У наредној табели је приказан преглед државних хартија од вредности класификованих као Финансијска средства расположива за продају (дужничке ХоВ), на дан 31. децембра 2018. године:

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност (у хиљадама)	Валута	Књиговодствена вредност
14.07.2019.	1,00%	1.400	EUR	166.206	1.400	EUR	166.135
23.06.2020.	2,00%	447	EUR	54.422	447	EUR	54.004
12.09.2021.	2,50%	660	EUR	81.395	660	EUR	80.678
02.06.2022.	2,50%	843	EUR	105.563	843	EUR	100.307
24.07.2022.	2,25%	436	EUR	52.000	436	EUR	51.462
13.06.2025.	2,50%	1.000	EUR	119.799	-	-	-
27.05.2026.	3,50%	6.026	EUR	789.608	6.026	EUR	714.976
17.03.2027.	3,50%	1.550	EUR	201.687	1.550	EUR	188.658
28.03.2028.	3,50%	838	EUR	109.119	-	-	-
21.10.2031.	3,75%	2.313	EUR	282.537	2.313	EUR	263.333
08.09.2032.	3,75%	3.327	EUR	437.647	3.327	EUR	377.400
02.03.2018.	10,00%	-	-	-	500.000	РСД	546.274
12.01.2019.	3,50%	350.150	РСД	362.079	350.150	РСД	360.764
22.02.2019.	6,00%	4.753.190	РСД	5.017.723	4.753.190	РСД	5.114.154
05.04.2020.	4,50%	2.777.900	РСД	2.919.137	2.588.580	РСД	2.699.579
25.01.2023.	4,50%	3.438.040	РСД	3.700.785	-	-	-
21.07.2023.	5,75%	1.876.750	РСД	2.096.767	1.876.750	РСД	2.005.792
08.02.2028.	5,88%	458.970	РСД	519.690	-	-	-
		18.840	EUR		17.002	EUR	
		13.655.000	РСД	17.016.164	10.068.670	РСД	12.723.516

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

30.1. Финансијска средства расположива за продају (наставак)

Дужничке ХоВ у оквиру позиције Финансијска средства расположива за продају бележе раст на дан 31. децембра 2018. године у односу на крај 2017. године у нето износу од 4.292.648 хиљада динара тј. за 33,74% што је углавном последица пласирања средстава у поменуте ХоВ. Наиме, током 2018. године Компанија је инвестирала средства у куповину државних ХоВ чија књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2018. године износи 4.648.339 хиљада динара. У 2018. години су наплаћене државне ХоВ чија је књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2017. године износила 546.274 хиљаде динара. Остатак промене вредности поменутих ХоВ у износу од 190.583 хиљада динара односи се на усклађивање вредности на дан билансирања.

Позиција Финансијска средства расположива за продају (власничке ХоВ) обухвата акције Комерцијалне банке чија књиговодствена нето вредност на дан 31. децембра 2018. године износи 637.890 хиљада динара што представља повећање у односу на крај претходне године за 312.268 хиљада динара односно 95,90%. Наведено повећање је последица куповине 118.834 акције банке током 2018. године, сходно одлукама Надзорног и Извршног одбора, у укупном износу 229.737 хиљада динара, као и повећања вредности акција Комерцијалне банке које Компанија поседује у портфолију због пораста њихове цене на берзи. Цена акција Комерцијалне банке на Берзи је на дан 31. децембра 2017. године износила 1.900 динара по акцији, док је 31. децембра 2018. године износила 2.198 динара по акцији.

30.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха

Дужничке ХоВ у оквиру позиције Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха бележе пад на дан 31. децембра 2018. године у односу на крај 2017. године у нето износу од 2.211.895 хиљада динара тј. за 57,36%, што је последица наплате државних ХоВ о доспећу. У наредној табели је приказан преглед државних ХоВ класификованих као Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха, на дан 31. децембра 2018. и 2017. године.

Датум доспећа	Купонска стопа	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
17.02.2018.	Реф НБС +0,45%	-	-	-	300.000	РСД	311.039
02.03.2018.	10,00%	-	-	-	593.550	РСД	648.482
27.06.2018.	Реф НБС +0,25%	-	-	-	615.955	РСД	628.056
26.06.2019.	Реф НБС +0,25%	600.000	РСД	609.966	1.200.000	РСД	1.223.711
22.10.2020.	8,00%	941.400	РСД	1.034.603	941.400	РСД	1.045.176
		1.541.400	РСД	1.644.569	3.650.905	РСД	3.856.464

Власничке ХоВ у оквиру позиције Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха обухватају акције којима се тргује чија нето књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2018. године износи 390.515 хиљада динара и бележе повећање у односу на крај 2017. године у нето износу од 36.899 хиљада динара односно 10,43%. Раст вредности је, највећим делом, последица куповине акција емитента НИС а.д., Нови Сад. Такође, Компанија је судским путем по основу потраживања за премију добила 1 акцију Аеродрома "Никола Тесла" и 5 акција НИС-а.

Решењем Привредног суда 2.Ст. број:391/2011 од 17. јула 2018. године закључен је стечајни поступак над стечајним дужником Акционарско друштво за медицинско снабдевање и производњу „Срболек“ у стечају, из Београда, на основу кога је искњижено 11.292 акције наведеног емитента у бруто износу 14.343 хиљаде динара (напомена 31), а чија је књиговодствена вредност била нула динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

30.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха (наставак)

У наредној табели су приказане власничке ХоВ - Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха, по емитентима:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Енергопроект холдинг а.д., Београд	10.919	(5.822)	5.097	10.919	(3.289)	7.630
Галеника фитофармација а.д., Београд	329.001	(134.531)	194.470	328.099	(124.388)	203.711
НИС а.д., Нови Сад	201.323	(10.377)	190.946	144.833	(2.558)	142.275
Аеродром "Никола Тесла" а.д., Београд	2	-	2	-	-	-
Остали - нето вредност нула 31. децембар 2018.	239.034	(239.034)	-	253.379	(253.379)	-
Укупно	780.279	(389.764)	390.515	737.230	(383.614)	353.616

30.3. Краткорочни депозити код банака

Позиција Краткорочни депозити код банака на дан 31. децембра 2018. године бележи повећање вредности у износу од 224.708 хиљада динара тј. 12,92% у односу на крај 2017. године, а што је последица додатног пласирања средстава.

Каматне стопе по којима су орочени депозити на дан 31. децембра 2018. године крећу се у распону од 3,1% до 3,2% за динарске депозите, зависно од износа депозита и рока доспећа. Компанија по свим ороченим ненаменским депозитима на дан 31. децембра 2018. године има Изјаве банака да се банке неће компензовати на терет тих средстава Компаније, односно да их неће задржавати по било ком основу, сходно тачки 6. став 2. Одлуке НБС о инвестирању средстава осигурања („Службени гласник РС", бр. 55/2015 и 111/2017).

30.4. Остали краткорочни финансијски пласмани

Компанија, као део редовних активности, на дан 31. децембра 2018. године има депонована девизна средства код МТС Банке (у оквиру позиције Остали краткорочни финансијски пласмани) у износу од EUR 50.000 односно 5.900 хиљада динара (31. децембар 2017. године: 31.043 хиљаде динара), за потребе издавања од стране банке чинидбених и плативих гаранција за учествовање Компаније на тендерима за осигурање, приликом закључења уговора о осигурању тј. као средство финансијског обезбеђења за потребе осигурања по којима је Компанија налогодавац, а корисник гаранције је треће лице (потенцијални или постојећи осигураник).

Компанија је дана 06. јула 2018. године, сходно Одлуци Надзорног одбора (Н број пов. 31/18 од 05. јула 2018.) и Извршног одбора Компаније (И број 69/18 од 05. јула 2018.), купила динарске обвезнице са валутном клаузулом Ваљаонице бакра Севојно VIII емисије у износу од 42.532 хиљаде динара тј. EUR 360.000 чије је доспеће предвиђено уговором 01. јула 2019. године. У периоду од 01. јула 2018. године до 10. августа 2018. године Компанија је наплатила укупна потраживања од Ваљаонице бакра Севојно, наплатом о доспећу VII емисије и превременом наплатом недоспелих потраживања VIII емисије и извршен је испис обвезница у Централном регистру, тако да на дан 31. децембра 2018. године Компанија нема потраживања од овог емитента.

Обвезнице других емитената (Пупин телеком а.д., Београд, Еурополис д.о.о., Месарци, Интеркомерц а.д., Београд, Котекс д.о.о., Сурчин, Концерн Фармаком д.о.о., Шабац, WEG Tehnology д.о.о., Београд, MBM Моторс д.о.о., Београд) чија бруто књиговодствена вредност износи 1.182.203 хиљаде динара, су у пословним књигама у потпуности исправљене. Поједини емитенти су у стечају (Концерн Фармаком д.о.о., Шабац, WEG Tehnology д.о.о., Београд) и Компанија је потраживања пријавила у стечајну масу и она су у целости призната, док је код неких емитената покренут поступак реорганизације путем Унапред припремљеног плана реорганизације (Интеркомерц а.д., Београд, Котекс д.о.о., Сурчин) или је УППР усвојен и правоснажан (Пупин телеком а.д., Београд). Компанија је 2015. године предала на наплату судским путем меницу јемца за W.E.G. Tehnology, са предлогом за извршење ради наплате потраживања у укупном износу од 112.043 хиљаде динара са законском затезном каматом почев од дана подношења предлога за извршење па до коначне исплате, као и за трошкове извршног поступка и по овом основу је у 2018. години наплаћено је укупно 321 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

30. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

30.4. Остали краткорочни финансијски пласмани (наставак)

Вредност корпоративних обвезница у оквиру позиције Остали краткорочни финансијски пласмани дата је у наредној табели, по емитентима:

	31.децембар 2018.			У хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Ваљаоница бакра Севојно	-	-	-	88.674	-	88.674
Остали	1.182.203	(1.182.203)	-	1.182.524	(1.182.524)	-
	1.182.203	(1.182.203)	-	1.271.198	(1.182.524)	88.674

31. СТРУКТУРА ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ ДУГОРОЧНИХ И КРАТКОРОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА И ПОТРАЖИВАЊА

У наредном прегледу дата је табела кретања на рачунима исправке вредности дугорочних и краткорочних финансијских пласмана и потраживања током 2017. и 2018. године:

Исправка вредности	У хиљадама динара			
	Учешћа у капиталу зависних правних лица (напомена 28)	Учешћа у капиталу осталих правних лица (напомена 28)	Потраживања (напомена 29)	Финансијски пласмани (напомена 30)
Стање 1. јануар 2017. године	254.811	1.106.077	10.082.649	2.014.083
Додатна исправка	215.235	4.329	1.117.473	128.607
Наплаћена исправљена потраживања	-	-	(883.323)	(50.020)
Искњижавање исправке вредности	-	(730)	(624.960)	(112.740)
Продаја инструмената	-	-	-	(933)
Вредновање ХоВ преко капитала	-	-	-	11.645
Стање 31. децембар 2017. године	470.046	1.109.676	9.691.839	1.990.642
Стање 1. јануар 2018. године	470.046	1.109.676	9.691.839	1.990.642
Додатна исправка	103.052	4.162	1.569.862	22.731
Наплаћена исправљена потраживања	-	(56.461)	(737.074)	(29.317)
Искњижавање исправке вредности	-	-	(577.763)	(14.343)
Продаја инструмената	-	(4.955)	-	-
Вредновање ХоВ преко капитала	-	-	-	45.110
Стање 31. децембар 2018. године	573.098	1.052.422	9.946.864	2.014.823

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

32. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Текући рачуни - животна осигурања	37.554	23.801
Текући рачуни - неживотна осигурања	1.179.971	710.479
Девизни рачуни - животна осигурања	160.956	109.400
Девизни рачуни - неживотна осигурања	379.085	494.593
Чекови	38.226	36.683
Остала новчана средства	6.299	6.300
	1.802.091	1.381.256

33. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	3.198.093	2.775.122
Друга активна временска разграничења	33.774	41.293
	3.231.867	2.816.415

33.1. Разграничени трошкови прибаве осигурања

Компанија врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа преносне премије у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим законским врстама осигурања. На дан 31. децембра 2018. године извршено је разграничење трошкова прибаве у укупном износу од 3.198.093 хиљаде динара (31. децембар 2017. године 2.775.122 хиљаде динара). Кретање на рачуну разграничени трошкови прибаве осигурања дато је у наставку:

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Почетно стање разграничених трошкова прибаве на дан 1. јануара	2.775.122	2.362.750
Трошкови прибаве пре разграничења	7.204.862	6.640.481
Трошкови прибаве после разграничења (напомена 15)	(6.781.891)	(6.228.109)
Стање на дан 31. децембар	3.198.093	2.775.122

34. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача и реосигуравача	932.345	411.813
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача и реосигуравача:		
пријављене, неликвидиране штете	493.335	693.350
настале непријављене штете	37.860	32.897
учешће реосигуравача у штетама из примљених саосигурања	14.970	3.757
	546.165	730.004
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача и реосигуравача	2.061	2.126
	1.480.571	1.143.943

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

35. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Основни и остали капитал	5.853.775	5.853.775
Ревалоризационе резерве	2.932.817	3.007.506
Нереализовани добици	881.773	455.987
Нереализовани губици	(273.357)	(228.246)
Нераспоређена добит:		
<i>Нераспоређена добит ранијих година</i>	529.072	430.513
<i>Нераспоређена добит текуће године</i>	1.573.518	1.150.488
	2.102.590	1.581.001
	11.497.598	10.670.023

Исказан добитак према финансијским извештајима за 2017. годину у укупном износу од 1.150.488 хиљада динара, односио се на добитак неживотних осигурања у износу од 1.126.679 хиљада динара и добитак животних осигурања у износу 23.809 хиљада динара. Добитак 2018. године у износу од 1.573.518 хиљада динара односи се на добитак неживотних осигурања у износу од 1.481.439 хиљада динара и добитак животних осигурања у износу 92.079 хиљада динара (напомена 48).

Друштво је на основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2017. годину и исплати дивиденде, С број 13/18 од 26. априла 2018. године извршило расподелу добити неживотних осигурања из 2017. године у износу 1.126.679 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима Компаније у укупном бруто износу од 1.126.618 хиљада динара, односно у бруто износу од 128,34 динара по акцији;
- преостали део добити у износу од 61 хиљаду динара задржан је као нераспоређена добит.

Добит Компаније по основу животног осигурања у износу 23.809 хиљада динара искоришћена је за покриће губитка животног осигурања из претходних година (повећање нераспоређене добити на нивоу Компаније).

Дивиденда је акционарима Компаније исплаћена дана 6. јула 2018. године на следећи начин:

- Републици Србији дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Управе за трезор;
- Свим осталим акционарима Компаније дивиденда је уплаћена преко Централног регистра, односно на новчане рачуне преко чланова Централног регистра код којих акционари имају отворене власничке рачуне хартија од вредности.

Акцијски капитал Компаније који је у друштвеном власништву чини 51,86% основног капитала Компаније, односно 4.552.270 акција, а дивиденда која припада друштвеном капиталу и која за 2017. годину износи од 584.239 хиљада динара се води као обавеза Компаније у пословним књигама (напомена 40), док се не утврди коначан статус друштвеног капитала.

35.1. Основни и остали капитал

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Акцијски капитал	2.754.874	2.754.874
Друштвени капитал	2.967.480	2.967.480
Остали капитал	131.421	131.421
	5.853.775	5.853.775

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

35. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

35.1. Основни и остали капитал (наставак)

У пословној 2004. години, Компанија је извршила хомогенизацију номиналне вредности акцијског капитала, односно претварање дела ревалоризационих резерви у основни капитал. Комисија за хартије од вредности је својим Решењима бр. 4/0-29-1487/6-04 односно бр. 4/0-23-1615/3-04 од 14. децембра 2004. године дала одобрење за издавање хартија од вредности ради замене постојећих акција због промене њихове номиналне вредности, односно одобрење за издавање акција ради претварања резерви у основни капитал.

Након спроведених промена, акцијски капитал Компаније на дан 31. децембра 2004. године састојао се од 259.179 обичних акција појединачне номиналне вредности од 1.210 динара, док је друштвени капитал исказан кроз 4.552.270 обрачунских акција номиналне вредности 1.210 динара по акцији.

У пословној 2014. години, Скупштина акционара Компаније је на Ванредној седници одржаној 12. децембра 2014. године донела Одлуку о издавању обичних акција II РС емисије ради повећања основног капитала без објављивања проспекта. Сходно одлуци, Компанија је издала 3.966.942 комада обичних акција II РС емисије појединачне номиналне вредности од 1.210,00 динара, односно у укупном обиму од 4.799.999.820 динара.

Намена средстава прикупљених издавањем ове емисије акција је повећање основног капитала Компаније ради реализације развојних планова и јачања конкурентске позиције на тржишту. Акције II РС емисије понуђене су једном купцу, квалификованом инвеститору, Републици Србији, без објављивања проспекта.

Докапитализација Компаније (уплата средстава од стране Републике Србије) извршена је 26. децембра 2014. године на основу Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 401-16168/2014 од 25. децембра 2014. године, а акције II емисије су уписане у ЦРХов дана 26. децембра 2014. године, након чега је стање акцијског капитала Републике Србије у акцијском капиталу Компаније на дан 31. децембра 2014. године следеће:

Емисија обичних акција	Укупан број акција	Номинална вредност једне акције 31. децембра 2014.	Укупна номинална вредност 31. децембра 2014. у динарима
Прва емисија	9.513	1.210,00	11.510.730
Друга емисија	3.966.942	1.210,00	4.799.999.820
	3.976.455	1.210,00	4.811.510.550

Након спроведених промена, акцијски капитал Компаније на дан 31. децембра 2014. године је износио 5.113.606 хиљада динара и састојао се од 4.226.121 обичне акције појединачне номиналне вредности од 1.210 динара, док је друштвени капитал износио 5.508.247 хиљада динара исказан кроз 4.552.270 обрачунских акција номиналне вредности 1.210 динара по акцији.

Скупштина Компаније је на редовној седници одржаној 29. априла 2015. године донела Одлуку о покрићу губитка и смањењу основног капитала ради покрића губитка смањењем номиналне вредности акција, С број 8/15. Смањење основног капитала извршено је, у складу са чланом 321. Закона о привредним друштвима, смањењем номиналне вредности обичних акција са 1.210,00 динара по акцији на вредност од 651,89 динара по акцији, чиме је вредност акцијског капитала смањена за 2.358.733 хиљаде динара, а вредност друштвеног капитала је смањена за 2.540.767 хиљада динара. Акционари исте класе у спровођењу поступка смањења основног капитала Компаније имају исти третман, који се обезбеђује сразмерним смањењем вредности њихових акција.

Након извршеног смањења капитала у априлу 2015. године, основни капитал Компаније износи 5.722.354 хиљаде динара, од чега акцијски капитал износи 2.754.874 хиљаде динара, а друштвени капитал износи 2.967.480 хиљада динара. У конкретном случају, смањење основног капитала Компаније нема за последицу промену нето имовине Компаније, па се на ово смањење капитала не примењују одредбе из члана 319. Закона о привредним друштвима у погледу заштите поверилаца.

Компанија је извршила регистрацију наведене Одлуке о смањењу капитала у Агенцији за привредне регистре о чему је добила Решење АПР бр. БД 57930/2015 од 03. јула 2015. године, а у Централном регистру Хов је смањење акцијског капитала извршено 12. августа 2015. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

35. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

35.1. Основни и остали капитал (наставак)

На дан 31. децембра 2018. године акцијски капитал Компаније (књиговодствена вредност) у износу од 2.754.874 хиљаде динара (31. децембра 2017. године: 2.754.874 хиљаде динара) налазио се у поседу укупно 3.416 акционара, од којих су 3.251 физичка лица, 148 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 17 су кастоди лица (31. децембра 2017. укупно 3.409 акционара, од којих су 3.237 физичка лица, 155 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 17 су кастоди лица).

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2018. и 2017. године била је следећа:

Акционар:	31. децембар 2018.			31. децембар 2017.		
	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара
Република Србија	94,09%	3.976.455	2.592.124	94,09%	3.976.455	2.592.124
Комерцијална банка а.д.	0,62%	26.207	17.084	0,62%	26.207	17.084
Utma commerce д.о.о.	0,41%	17.493	11.403	0,41%	17.493	11.403
АМС осигурање а.д.о.	0,35%	14.600	9.517	0,35%	14.600	9.517
Prudence capital ad Beograd	0,23%	9.569	6.238	0,23%	9.569	6.238
Рударско топионичарски басен Бор	0,18%	7.709	5.025	0,18%	7.709	5.025
Радовић Славиша	0,17%	7.293	4.754	0,14%	6.083	3.965
Саобраћајни факултет	0,13%	5.547	3.616	0,13%	5.547	3.616
Металац а.д. Горњи Милановац	0,13%	5.391	3.514	0,13%	5.391	3.514
ТЦК Косјерић доо	0,12%	5.242	3.417	0,12%	5.242	3.417
Клинички центар	0,12%	5.174	3.373	0,12%	5.174	3.373
Остала правна лица	1,34%	56.816	37.037	1,44%	60.586	39.494
Остала физичка лица	1,20%	50.754	33.085	1,16%	48.975	31.926
Кастоди и збирни рачун	0,91%	37.871	24.687	0,88%	37.090	24.178
	100,00%	4.226.121	2.754.874	100,00%	4.226.121	2.754.874

На дан 31. децембра 2018. године, берзанска цена акција Компаније износила је 1.250,00 динара (31. децембра 2017. године: 1.200,00 динара).

У складу са чланом 27. Закона о осигурању („Службени гласник РС“ бр. 139/2014), основни капитал акционарског друштва за осигурање не може бити мањи од динарске противвредности следећих износа и то за:

- животна осигурања EUR 3.200.000,
- све врсте неживотних осигурања EUR 3.200.000.

Структура основног капитала Компаније (друштвени и акцијски) на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2018.		31. децембар 2017.	
	РСД	EUR	РСД	EUR
Основни капитал				
Животна осигурања	1.125.103	9.519	885.000	7.470
Неживотна осигурања	4.597.251	38.896	4.837.354	40.831
	5.722.354	48.415	5.722.354	48.301

На основу Решења Народне банке Србије Г. број 343 од 18. јануара 2018. године и Сагласности Агенције за осигурање депозита број 188/18 од 24. јануара 2018. године, Скупштина Друштва је на Ванредној седници одржаној дана 22. фебруара 2018. године, донела Одлуку број 4/18 о трајном преbacивању капитала и припадајуће имовине из неживотних осигурања у животна осигурања у укупном износу од 400.000 хиљада динара, од тога 200.000 хиљада динара из учешћа у капиталу повезаног правног лица, „Дунав-Ре“ а.д.о., Београд, а 200.000 хиљада динара у новцу. Такође је, на основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2017. годину и исплати дивиденде, С број 13/18 од 26. априла 2018. године извршено покриће губитка животних осигурања у износу 159.897 хиљада динара на терет капитала животних осигурања, при чему је нераспоређена добит неживотних осигурања у истом износу распоређена на повећање капитала неживотног осигурања тако да укупан основни капитал Друштва није промењен.

Остали капитал исказан у износу од 131.421 хиљаду динара, формиран је у складу са захтевима из МСФИ 1, „Прва примена Међународних стандарда за финансијско извештавање“ и прелазних одредби Правилника о образцима и садржини позиција у образцима финансијских извештаја за друштва за осигурање, на основу кога је Компанија извршила рекласификацију извора ванпословних средстава у корист рачуна осталог капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

35. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

35.2. Нереализовани добици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Актуарски добици по основу планова дефинисаних примања	1.387	1.134
Добици по основу власничких ХоВ расположивих за продају	313.427	243.276
Добици по основу дужничких ХоВ расположивих за продају	566.959	211.577
	881.773	455.987

Повећање позиције Добици по основу власничких ХоВ расположивих за продају је последица повећања фер вредности акција Комерцијалне банке које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају, а повећање позиције Добици по основу дужничких ХоВ расположивих за продају је последица повећања фер вредности државних дужничких ХоВ.

Повећање позиције Актуарски добици по основу планова дефинисаних примања у износу хиљада 253 хиљаде динара је последица исказивања актуарског добитка при обрачуна дугорочних резервисања за отпремине (напомена 36.4).

35.3. Нереализовани губици

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	115.650	115.650
Губици по основу власничких ХоВ расположивих за продају	84.053	84.053
Губици по основу дужничких ХоВ расположивих за продају	73.654	28.543
	273.357	228.246

35.4. Промене на рачунима капитала и резерви

Промене на рачунима капитала и резерви током 2017. и 2018. године приказане су у следећој табели:

	Основни и остали капитал	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добици / губици	Нераспоређена добит	Укупно
Стање, 31. децембар 2016. године	5.853.775	3.084.403	59.967	1.247.870	10.246.015
Расподела добити - дивиденда	-	-	-	(894.254)	(894.254)
Ефекти ХоВ преко капитала	-	-	216.434	-	216.434
Актуарски добици / (губици)	-	-	(44.495)	-	(44.495)
Одложени порески ефекти	-	-	(4.165)	-	(4.165)
Пренос са једног на други облик капитала	-	(76.897)	-	76.897	-
Добитак текуће године	-	-	-	1.150.488	1.150.488
Извештај о осталом резултату	-	(76.897)	167.774	76.897	167.774
Укупан резултат текуће године	-	(76.897)	167.774	1.227.385	1.318.262
Стање, 31. децембар 2017. године	5.853.775	3.007.506	227.741	1.581.001	10.670.023
Расподела добити - дивиденда	-	-	-	(1.126.618)	(1.126.618)
Ефекти ХоВ преко капитала	-	-	392.801	-	392.801
Актуарски добици / (губици)	-	-	253	-	253
Одложени порески ефекти	-	-	(12.379)	-	(12.379)
Пренос са једног на други облик капитала	-	(74.689)	-	74.689	-
Добитак / губитак текуће године	-	-	-	1.573.518	1.573.518
Извештај о осталом резултату	-	(74.689)	380.675	74.689	380.675
Укупан резултат текуће године	-	(74.689)	380.675	1.648.207	1.954.193
Стање, 31. децембар 2018. године	5.853.775	2.932.817	608.416	2.102.590	11.497.598

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

36. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Математичка резерва	4.505.603	4.086.754
Резерве за изравнање ризика	81.366	68.638
Резерве за бонусе и попусте	158.930	209.082
Друга дугорочна резервисања	764.525	713.758
	5.510.424	5.078.232

Позиција других дугорочних резервисања састоји се од резервисања за судске спорове у износу од 79.280 хиљада динара и резервисања за бенефиције запослених у износу од 685.245 хиљада динара. Промене на рачунима дугорочних резервисања у 2017. и 2018. години биле су следеће:

	Математичка резерва*	Резерве за изравнање ризика	Резерве за бонусе и попусте	Резервисања за отпремнине и јубиларне награде **	Резервисања за судске спорове у току	Укупно
Стање, 1. јануар 2017. године	3.685.589	58.927	48.735	543.171	216.500	4.552.922
Додатна резервисања	422.389	9.711	180.047	135.955	-	748.102
Смањења по обрачуна	(21.036)	-	(19.700)	-	(140.400)	(181.136)
Искоришћена резервисања	-	-	-	(41.468)	-	(41.468)
Остало	(188)	-	-	-	-	(188)
Стање, 31. децембар 2017. године	4.086.754	68.638	209.082	637.658	76.100	5.078.232
Додатна резервисања	429.392	12.729	29.373	102.279	3.180	576.953
Смањења по обрачуна	(10.495)	-	(79.526)	-	-	(90.021)
Искоришћена резервисања	-	-	-	(54.691)	-	(54.691)
Остало	(48)	(1)	1	(1)	-	(49)
Стање, 31. децембар 2018. године	4.505.603	81.366	158.930	685.245	79.280	5.510.424

* Математичка резерва се обрачунава по нето проспективној методи.

** Обелодањивање дугорочних резервисања за бенефиције запослених се врши у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 19 (напомена 36.4)

36.1. Математичка резерва

Обрачун математичке резерве извршен је у складу са актима Компаније и релевантном Одлуком НБС. Математичка резерва на дан 31. децембра 2018. године износи 4.505.603 хиљаде динара (31. децембар 2017. године: 4.086.754 хиљаде динара). Од овог износа на чисту математичку резерву са преносном премијом односи се 4.395.997 хиљада динара, резерву добити 21.765 хиљада динара, резерву будућих трошкова 5.391 хиљада динара и дорезервацију утврђену LAT тестом 82.450 хиљаде динара.

Учешће реосигураваача на дан 31. децембра 2018. године у математичкој резерви износи 2.061 хиљаду динара. Такође, вршена је провера довољности резервације и утврђени износ по LAT тесту прокњижен у пословним књигама Друштва као део математичке резерве. Повећање математичке резерве, у односу на стање на дан 31. децембра 2017. године, износи 418.849 хиљада динара.

36.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2018. године износе 81.366 хиљада динара, што је повећање у односу на претходну годину за 12.728 хиљада динара (31. децембра 2017. године: 68.638 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

36. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

36.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2018. године износе 158.930 хиљада динара и у односу на претходну годину када су износиле 209.082 хиљаде динара, смањене су за 50.152 хиљаде динара.

36.4. Резервисања у складу са МРС 19 „Примања запослених“

	Отпремнине	Јубиларне награде	Неискоришћени годишњи одмори
Стање, 1. јануар 2018. године	315.295	302.304	20.059
Трошак услуга	15.544	29.607	992
Трошак камата	15.765	15.115	-
Плаћене бенефиције	(7.632)	(46.122)	(937)
Актуарски добитак / губитак	(253)	25.508	-
Стање, 31. децембар 2018. године	338.719	326.412	20.114

Обрачун дугорочних резервисања у складу са МРС 19, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама Друштва;
- пословног плана Друштва;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Србије и Народне банке Србије и
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну су следеће:

- таблице mortalитета РЗС Србије 2010-2012., посебно за мушки и женски пол;
- стопа инвалидитета (вероватноћа настанка потпуне радне неспособности) која износи 0,1 %;
- пројектована стопа раста зарада од 5%;
- дисконтна стопа од 4,75% и
- стопа флукуације 2%.

36.5. Резервисања за судске спорове

Друштво је извршило повећање резервисања за судске спорове у износу 3.180 хиљада динара, тако да укупно резервисање на дан 31. децембра 2018. године по наведеном основу износи 79.280 хиљада динара.

37. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

На основу уговора о набавци Microsoft лиценци од 27. јуна 2017. године, Компанија се обавезала да ће обавезу према испоручиоцу предузећу „Saga“ за купљене лиценце измирити у 3 једнаке годишње рате, а на основу издатих фактура у јулу 2017., 2018. и 2019. године. С обзиром да последња рата у износу 16.273 хиљаде динара доспева у јулу 2019. године, Компанија на дан 31. децембра 2018. године нема исказаних обавеза на позицији дугорочних обавеза, док је на позицији осталих краткорочних финансијских обавеза исказана рата у наведеном износу.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

38. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Промене на рачуну одложених пореских обавеза / средстава дата је у прилогу:

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Стање на дан 1. јануара	346.470	332.120
Средства која подлежу амортизацији - одложена пореска обавеза	16.769	13.688
ХоВ расположиве за продају - одложена пореска обавеза	12.380	4.164
Резервисања за отпремнине - одложена пореска средства	(3.551)	(3.502)
Стање на дан 31. децембра	372.068	346.470

39. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе по основу штета и уговорених износа у земљи	145.359	168.981
Обавезе по основу штета и уговорених износа у иностранству	229	229
Обавезе по основу удела у штетама из саосигурања у земљи	1.514	764
	147.102	169.974

40. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

40.1. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Обавезе за премију саосигурања у земљи	773.503	312.183
Обавезе за премију реосигурања у земљи	310.363	270.439
Обавезе за провизију из послова осигурања и реосигурања	41.242	44.661
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	170.412	163.662
Примљени аванси	126.022	120.547
Обавезе према добављачима	148.670	257.866
Обавезе према добављачима - повезана правна лица	25.718	48.447
Обавезе за порез на послове осигурања	69.067	73.573
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	1.239.994	655.755
Остале обавезе за порезе доприносе и друге дажбине	5.165	3.312
Обавезе према запосленима	8.445	8.408
Обавезе према Удружењу осигуравајућих организација	16.818	27.436
Обавезе према РФЗО 5% АО	46.595	46.553
Остале краткорочне обавезе	41.413	37.063
	3.023.427	2.069.905

Обавезе за премију саосигурања у земљи исказане на дан 31. децембра 2018. године у износу од 773.503 хиљаде динара (31. децембар 2017. године: 312.183 хиљаде динара) су веће у односу на претходну годину за 461.320 хиљада динара, што је највећим делом резултат повећања наведених обавеза према пратећим саосигуравачима ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад и „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о., Београд, а у вези осигурања Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

40. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

40.1. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе (наставак)

У току 2018. године дошло је до повећања позиције обавезе за премију, зараду и друге обавезе, што је пре свега резултат повећања исказаних обавеза за дивиденду за 584.239 хиљада динара у односу на претходну годину. Исказана обавеза за дивиденду у износу 1.239.994 хиљаде динара односи се на дивиденду која припада друштвеном капиталу у износу од 584.239 хиљада динара која је настала као резултат расподеле добити остварене у 2017. години (напомена 35) односно у износу од 655.755 хиљада динара која је настала као резултат расподеле добити остварене у 2016. и 2015. години.

40.2. Обавезе према рочности доспећа

у хиљадама динара					
	31. децембар	Штете	Добављачи	Са/ре-осигурање	Укупно
недоспело	2017	818	241.617	406.959	649.394
	2018	12.308	126.254	994.815	1.133.377
0 – 60	2017	109.113	31.629	35.271	176.013
	2018	62.137	25.309	25.825	113.271
60 – 90	2017	9.322	3.629	2	12.953
	2018	8.505	1.224	2.081	11.810
90 и више	2017	50.721	29.438	140.390	220.549
	2018	64.152	21.601	61.145	146.898
СВЕГА	2017	169.974	306.313	582.622	1.058.909
	2018	147.102	174.388	1.083.866	1.405.356

40.3. Обавезе за порез из резултата

Друштво је у пореском билансу сходно Закону о порезу на добит („Службени гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 - др. закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - др. закон, 142/2014, 91/2015 - аутентично тумачење, 112/2015, 113/17 и 95/2018) исказало обавезу по основу пореза на добит у 2018. години у износу 136.872 хиљаде динара (31. децембар 2017. године: 62.407 хиљада динара). Компанија је аконтативно по Решењу о порезу на добит из 2017. године уплатила износ који на дан 31. децембра 2018. године износи 81.054 хиљаде динара.

41. РЕЗЕРВЕ ЗА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Преносне премије животних осигурања	197.857	98.004
Преносне премије неживотних осигурања	11.234.948	9.274.341
Преносне премије саосигурања	144.118	91.840
	11.576.923	9.464.185

Обрачун преносне премије извршен је у складу са актима Компаније и релевантном Одлуком НБС, методом „pro rata temporis“. Укупна преносна премија на дан 31. децембра 2018. године износи 11.576.923 хиљаде динара, и у односу на претходну годину виша је за 2.112.738 хиљада динара (напомена 4) када је износила 9.464.185 хиљада динара.

42. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Компанија је образовала резерве за неистекле ризике на дан 31. децембра 2018. године у износу 34.434 хиљаде динара, док је стање на дан 31. децембра 2017. године износило 81.575 хиљада динара. У односу на претходну годину резерве за неистекле ризике су се смањиле за износ од 47.141 хиљаду динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

43. ДРУГА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Допринос за превентиву	953.710	864.217
Остала пасивна временска разграничења	19.303	29.131
	973.013	893.348

Кретање на рачуну доприноса за превентиву у 2018. и 2017. години приказано је у табели у наставку:

	У хиљадама динара	
	2018.	2017.
Стање, 1. јануар	864.217	579.947
Повећање у току периода (напомена 7)	333.207	433.435
Исплате осигураницима	(243.714)	(149.165)
Стање, 31. децембар	953.710	864.217

44. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Резервисане штете животних осигурања и саосигурања:		
настале непријављене штете	18.767	12.202
настале пријављене штете	28.809	25.202
	47.576	37.404
Резервисане штете неживотних осигурања и саосигурања:		
настале непријављене штете	6.084.078	5.727.748
настале пријављене штете	4.647.222	4.484.368
	10.731.300	10.212.116
Удели у штетама реосигурања	29.762	20.043
	10.808.638	10.269.563

Резервисане штете на дан 31. децембра 2018. године утврђене су у складу са Правилником Компаније и износе 10.808.638 хиљада динара, док су претходне године износили 10.269.563 хиљада динара. Повећање резервисаних штета у односу на претходну годину је 539.075 хиљада динара.

Износ резервисаних штета је утврђен у складу са правилником Компаније и одлуком Народне банке Србије.

Полазни интервали поверења (који одређују износе маргине ризика) су били коначни интервали на крају претходне године: за врсту 01 - 70%; за врсту 02 - 70%; за врсту 03 - 84,119%; за врсту 08 - 87,43%; за врсту 09 - 74,92%; за врсту 10 - 99,9999833%; за врсту 13 - 70% и за врсту 18 - 70%. После поређења са искуством кориговани су интервали поверења на следећим врстама осигурања : 01 - 40,00%; 08 - 40,00%; 09 - 40%; 10 - 99,022%, 13 - 40% и 18 - 62%. По обрачуна насталих непријављених штета извршен је обрачун по ЛАТ тесту, који је кориговао интервале поверења на врстама осигурања 08 - 97,94875%; 10 - 99,9999904238% и 13 - 67,087%. Тако да коначна резервација задовољава критеријуме поређења са искуством и тест адекватности обавеза. Интервали поверења одређују износ маргине ризика који је потребно имати на нивоу врсте осигурања у зависности од поређења са искуством и теста адекватности резервисаних штета. Основа за обрачун су развојни троуглови пријављених штета (insured claims) насталих од 2005. - 2018. године (уз кориговање резервисаних насталих пријављених штета ранијих година на основу остварења до дана обрачуна). Остале врсте осигурања се раде паушалном методом.

Утврђен износ резервисаних штета је у складу са актуарском струком и прописима и обезбеђује трајно испуњење обавеза Компаније.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

45. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Остала потраживања	82.711	79.292
Примљене менице	337.764	333.661
Издате менице	14.182	400
	434.657	413.353

У ванбилансној евиденцији Компанија је евидентирано потенцијално потраживање / обавеза у износу од 800.000 америчких долара, односно 82.711 хиљада динара.

Компанија на дан 31. децембра 2018. године поседује укупно 6.056 меница које су примљене, најчешће, као средство обезбеђења, од чега се 5.869 односе на неживот, а 187 на живот. Од укупног броја примљених меница 6.012 су бланко, а осталих 44 су попуњене на укупан износ од 337.758 хиљада динара.

Компанија је на дан 31. децембра 2018. године издала укупно 736 бланко меница и 40 попуњених на износ од 14.181 хиљаде динара као средство финансијског обезбеђења за потребе учешћа на тендерима, по уговорима о издавању банкарских гаранција као и по другим основама (закуп пословног простора, отварање рачуна). Износи на који се бланко менице могу попуњити дефинисани су конкретним меничним овлашћењем.

Компанија је дана 14. јула 2017. године закључила са МТС Банком Уговор бр. 360052400280103892 о регулисању односа којим је Компанији до 30. јуна 2018. године одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код Банке по овом Уговору не може прећи износ од 200.000 хиљада динара. Рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог Уговора, не може бити дужи од 30. јуна 2022. године, а средства обезбеђења су менице Компаније. Дана 29. јуна 2018. године, Компанија је са МТС Банком закључила Анекс 1 Уговора бр. 360052400280103892 о регулисању односа, чиме је продужен одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама до 30. јуна 2019. године, а рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 30. јуна 2023. године. По основу гаранција прибављених од МТС Банке, до 14. јула 2017. године, средство обезбеђења је био наменски депозит Компаније који се сукцесивно ослобађа по доспећу сваке гаранције која је издата до тог датума, а рок важења последње гаранције по том основу је 01. октобар 2019. године. Компанија на дан 31. децембра 2018. године има само две гаранције прибављене од МТС Банке које су обезбеђене наменским девизним депозитом и то: гаранција у износу од 1.412 хиљада динара која доспева 15. јуна 2019. године и гаранција у износу од 4.451 хиљада динара која доспева 01. октобра 2019. године.

Компанија је дана 17. јула 2017. године закључила са Комерцијалном банком Уговор о оквирном износу за ангажовање банке број 00-418-0001445.8 којим је Компанији до 11. јула 2018. године одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једноремено ванбилансно задужење Компаније код Банке по овом Уговору не може прећи износ од EUR 5.500 хиљада у динарској противвредности. Рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог Уговора, не може бити дужи од 11. јула 2020. године, а средства обезбеђења су менице Компаније. Дана 30. јула 2018. године, Компанија је са Комерцијалном банком закључила Анекс 1 Уговора о оквирном износу за ангажовање банке број 00-418-0001445.8 чиме је продужен одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама до 11. јула 2019. године, а рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 11. јула 2023. године. Дана 05. септембра 2018. године, Компанија је са Комерцијалном банком закључила Анекс 2 Уговора о оквирном износу за ангажовање банке број 00-418-0001445.8, којим је повећан обнављајући оквир за издавање гаранција и писама о намерама на износ од EUR 8.700 хиљада у динарској противвредности.

На дан 31. децембра 2018. године стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од МТС Банке укупно износи 81.828 хиљада динара, EUR 8.928,00 и УСД 10.049,30 (31. децембра 2017. године гаранције су износиле 88.964 хиљаде динара и EUR 8.928,00 и USD 10.049,30), док стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од Комерцијалне банке укупно износи 571.669 хиљада динара (31. децембра 2017. године гаранције су износиле 394.537 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

46. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ И ГАРАНТНИХ РЕЗЕРВИ

46.1. Техничке резерве

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Математичка резерва	4.505.603	-	4.505.603	4.086.754	-	4.086.754
Резерве за изравнање ризика	-	81.366	81.366	-	68.638	68.638
Резерве за бонусе и попусте	-	158.930	158.930	-	209.082	209.082
Резерве за преносне премије	197.857	11.379.066	11.576.923	98.004	9.366.181	9.464.185
Резерве за неистекле ризике	-	34.434	34.434	-	81.575	81.575
Резервисане штете	47.576	10.761.062	10.808.638	37.404	10.232.159	10.269.563
	4.751.036	22.414.858	27.165.894	4.222.162	19.957.635	24.179.797

Укупне обрачунате техничке резерве Компаније на дан 31. децембра 2018. године износе 27.165.894 хиљаде динара. На дан 31. децембра 2017. године, техничке резерве износиле су 24.179.797 хиљада динара.

Техничке резерве у самопридржају на дан 31. децембра 2018. године износе 25.685.323 хиљаде динара (на дан 31. децембра 2017. године износиле су 23.035.854 хиљаде динара).

46.2. Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача:						
Резерве за преносне премије	-	932.345	932.345	90	411.723	411.813
Резервисане штете	-	546.165	546.165	-	730.004	730.004
Остале техничке резерве	2.061	-	2.061	2.126	-	2.126
	2.061	1.478.510	1.480.571	2.216	1.141.727	1.143.943

46.3. Депоновање и улагање средстава техничких резерви и валутна структура инвестираних средстава

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
ХоВ којима се не тргује	-	-	-	16.581	72.093	88.674
ХоВ осталих правних лица којима се тргује	178.107	850.299	1.028.406	128.236	551.002	679.238
ХоВ које је издала Република Србија	4.430.883	14.266.134	18.697.017	3.601.970	13.111.993	16.713.963
Депозити код банака са седиштем у земљи	52.330	1.899.000	1.951.330	129.485	1.589.292	1.718.777
Инвестиционе некретнине	32.179	1.745.038	1.777.217	275.259	1.730.104	2.005.363
Средства у благајни и на пословним рачунима код банака у Републици Србији	55.476	1.506.849	1.562.325	68.415	1.205.072	1.273.487
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача	-	932.345	932.345	90	411.723	411.813
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача	-	546.165	546.165	-	730.004	730.004
Потраживања за недоспеле премије	-	669.028	669.028	-	556.352	556.352
Математичка резерва на терет реосигуравача	2.061	-	2.061	2.126	-	2.126
	4.751.036	22.414.858	27.165.894	4.222.162	19.957.635	24.179.797

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

46. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ И ГАРАНТНИХ РЕЗЕРВИ (наставак)

46.3. Депоновање и улагање средстава техничких резерви и валутна структура инвестираних средстава (наставак)

Компанија је обезбедила потпуну покривеност техничких резерви прописаним облицима улагања у складу са Законом о осигурању и Одлуком о инвестирању средстава осигурања („Службени гласник РС“, бр. 55/2015 и 111/2017).

Валутна структура инвестираних средстава обе врсте осигурања одговара структури обавеза по основу тих осигурања по свим материјално значајним валутама.

46.4. Гарантна резерва и депоновање и улагање средстава гарантне резерве

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Примарни капитал (I)	1.662.556	8.916.862	10.579.418	1.221.982	8.930.756	10.152.738
Уплаћени основни капитал по основу обичних акција	1.125.103	4.597.251	5.722.354	885.000	4.837.354	5.722.354
Ревалоризационе резерве с нереализованим резултатима	485.870	3.055.363	3.541.233	319.403	2.915.844	3.235.247
Нераспоређени добитак ранијих година	5.543	523.529	529.072	5.674	614.219	619.893
Нераспоређени добитак текуће године, до 50 %	46.040	740.719	786.759	11.905	563.339	575.244
Допунски капитал (II)						
Одбитне ставке - први део (III)	-	(69.622)	(69.622)	(189.380)	(96.394)	(285.774)
Нематеријална имовина (улагања)	-	(69.622)	(69.622)	-	(96.394)	(96.394)
Губитак текуће године и непокривени губитак ранијих година	-	-	-	(189.380)	-	(189.380)
Гарантни капитал (I+II+III)	1.662.556	8.847.240	10.509.796	1.032.602	8.834.362	9.866.964
Одбитне ставке - други део (IV)	(259.353)	(280.673)	(540.026)	(75.934)	(675.325)	(751.259)
Удели,односно акције других друштава за осигурање са седиштем у Републици Србији	(259.353)	(174.273)	(433.626)	(59.353)	(374.273)	(433.626)
Неликвидна средства	-	(106.400)	(106.400)	(16.581)	(301.052)	(317.633)
Гарантна резерва прелиминарни резултат (I + II+III +IV)	1.403.203	8.566.567	9.969.770	956.668	8.159.037	9.115.705
Одбитак за случај из члана 124. став 6. тачка 1) Закона	(205.229)	(1.342.050)	(1.547.279)	(128.069)	(1.284.037)	(1.412.106)
Гарантна резерва коначни резултат	1.197.974	7.224.517	8.422.491	828.599	6.875.000	7.703.599

Депоновање и улагање средстава гарантне резерве приказано је у табели у наставку:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Хартије од вредности којима се тргује	259.353	174.273	433.626	59.353	374.273	433.626
Хартије од вредности којима се не тргује	61.039	1.014.443	1.075.482	63.582	1.024.885	1.088.467
Инвестиционе некретнине	114.582	-	114.582	12.338	-	12.338
Грађевински објекти који служе за обављање делатности	564.671	5.359.737	5.924.408	574.590	5.392.240	5.966.830
Софтвер	-	-	-	4.642	-	4.642
Потраживања по основу премије	156.649	-	156.649	90.324	83.602	173.926
Разграничени трошкови	41.611	-	41.611	23.770	-	23.770
Залихе, остала потраживања и АВР	69	160.932	161.001	-	-	-
Опрема, нематеријална улагања и остала имовина	-	515.132	515.132	-	-	-
	1.197.974	7.224.517	8.422.491	828.599	6.875.000	7.703.599

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

47. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Законом о осигурању, чл. 25. и чл. 124. до 130. и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“, бр. 51/2015), прописани су начин и динамика процене услова који се односе на адекватност капитала, односно начин и динамика обрачуна гарантног капитала и захтеване маргине солвентности за неживотна и животна осигурања.

У следећој табели дат је обрачун адекватности капитала сагласно Закону о осигурању, према подацима на дан 31. децембра 2018. и 2017. године.

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
1. Гарантни капитал	1.662.556	8.847.240	10.509.796	1.032.602	8.834.362	9.866.964
2. Гарантна резерва (расположива маргина солвентности)	1.197.974	7.224.517	8.422.491	828.599	6.875.000	7.703.599
3. Маргина солвентности (захтевана маргина солвентности)	299.816	4.061.794	4.361.610	263.636	3.573.764	3.837.400
4. Разлика гарантне резерве и захтеване маргине солвентности (2-3)	898.158	3.162.723	4.060.881	564.963	3.301.236	3.866.199
5. Однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала (3:1 < 3)	0,18	0,46	0,42	0,26	0,40	0,39
6. Износ прописан чланом 27. Закона	378.223	378.223	756.446	379.113	379.113	758.226
7. Разлика гарантног капитала и износа прописаног чланом 27. Закона (1-6 > 0)	1.284.333	8.469.017	9.753.350	653.489	8.455.249	9.108.738
8. Однос гарантне резерве (расположиве МС) и захтеване маргине солвентности (2:3)	4,00	1,78	1,93	3,14	1,92	2,01

Компанија је испунила све услове који се односе на адекватност капитала, прописане Законом о осигурању и подзаконским актима, тако што је:

- Однос Гарантне резерве (расположива маргина солвентности) и захтеване маргине солвентности 1,78 за неживотна осигурања и 4,00 за животна осигурања;
- Однос захтеване маргине солвентности и гарантног капитала 0,46 за неживотна осигурања и 0,18 за животна осигурања.

Гарантни капитал већи је од износа основног капитала прописаног чланом 27. Закона за 8.469.017 хиљада динара код неживотних осигурања и за 1.284.333 хиљаде динара код животних осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

48. СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА

Компанија је сходно захтевима Закона о осигурању и пратећих подзаконских аката извршила раздвајање имовине која може служити или служи за измирење обавеза по основу осигурања и припадајућег капитала и обавеза животног односно неживотног осигурања. Имовина животног односно неживотног осигурања, као и припадајући капитал и обавезе приказани су у следећој табели:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
АКТИВА						
СТАЛНА ИМОВИНА	1.548.440	9.918.068	11.466.508	1.365.636	10.186.242	11.551.878
Нематеријална улагања (имовина)	-	69.622	69.622	-	96.394	96.394
Софтвер и остала права	-	7.717	7.717	4.642	6.977	11.619
Некретнине, опрема и инвестиционе некретнине	1.149.872	8.268.662	9.418.534	1.159.791	8.282.959	9.442.750
Дугорочни финансијски пласмани	398.568	1.522.315	1.920.883	201.203	1.742.815	1.944.018
Остала дугорочна средства	-	49.752	49.752	-	57.097	57.097
ОБРТНА ИМОВИНА	5.036.607	27.593.657	32.630.264	4.109.968	23.476.382	27.586.350
Залихе	-	54.814	54.814	-	49.876	49.876
Потраживања, пласмани и готовина	4.992.921	22.870.091	27.863.012	4.083.981	19.492.135	23.576.116
Порез на додату вредност	-	-	-	-	-	-
Активна временска разграничења	41.625	3.190.242	3.231.867	23.771	2.792.644	2.816.415
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	2.061	1.478.510	1.480.571	2.216	1.141.727	1.143.943
УКУПНА АКТИВА	6.585.047	37.511.725	44.096.772	5.475.604	33.662.624	39.138.228
ПАСИВА						
КАПИТАЛ	1.708.595	9.789.003	11.497.598	1.044.506	9.625.517	10.670.023
Основни и остали капитал	1.125.103	4.728.672	5.853.775	885.000	4.968.775	5.853.775
Резерве	-	-	-	-	-	-
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	213.814	2.719.003	2.932.817	219.357	2.788.149	3.007.506
Нереализовани добити	298.464	583.309	881.773	121.261	334.726	455.987
Нереализовани губици	(26.408)	(246.949)	(273.357)	(21.215)	(207.031)	(228.246)
Нераспоређена добит	97.622	2.004.968	2.102.590	29.483	1.740.898	1.770.381
1. Нераспоређени добитак ранијих година	5.543	523.529	529.072	5.674	614.219	619.893
2. Нераспоређени добитак текуће године	92.079	1.481.439	1.573.518	23.809	1.126.679	1.150.488
Губитак до висине капитала	-	-	-	(189.380)	-	(189.380)
1. Губитак из ранијих година	-	-	-	(189.380)	-	(189.380)
РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	4.780.701	27.818.473	32.599.174	4.252.477	24.215.728	28.468.205
Дугорочна резервисања	4.505.603	1.004.821	5.510.424	4.086.754	991.478	5.078.232
Дугорочне обавезе	-	-	-	-	16.273	16.273
Одложене пореске обавезе	-	372.068	372.068	-	346.470	346.470
Краткорочне обавезе	29.665	3.294.009	3.323.674	30.285	2.288.274	2.318.559
Пасивна временска разграничења	197.857	12.386.513	12.584.370	98.034	10.341.074	10.439.108
Резервисане штете	47.576	10.761.062	10.808.638	37.404	10.232.159	10.269.563
УКУПНА ПАСИВА	6.489.296	37.607.476	44.096.772	5.296.983	33.841.245	39.138.228

Компанија, посебно за групу животног односно групу неживотног осигурања:

- разграничава имовину која служи или може служити за измирење обавеза по основу осигурања и припадајући капитал и обавезе,
- управља имовином која служи или може служити за измирење обавеза по основу осигурања и припадајући капитал и обавезе, с тим да средства и њихове изворе не пребацује из једне групе осигурања у другу.

Неслагање активе и пасиве групе животног/неживотног осигурања у износу од 95.751 хиљаду динара је резултат интерних односа између групе животног осигурања и групе неживотног осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

48. СТРУКТУРА ИМОВИНЕ, ОБАВЕЗА И КАПИТАЛА, БИЛАНС УСПЕХА ЖИВОТНОГ И НЕЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА (наставак)

У наставку је скраћени биланс успеха групе животних осигурања и групе неживотних осигурања за 2017. и 2018. годину:

	2018.			2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
Пословни (функционални) приходи	2.106.757	21.787.014	23.893.771	1.476.057	20.648.747	22.124.804
Пословни (функционални) расходи	(1.677.853)	(12.753.214)	(14.431.067)	(1.152.601)	(12.646.798)	(13.799.399)
ДОБИТ - БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	428.904	9.033.800	9.462.704	323.456	8.001.949	8.325.405
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ						
Приходи од инвестирања средстава осигурања	296.666	971.177	1.267.843	231.631	955.723	1.187.354
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(15.578)	(27.279)	(42.857)	(68.137)	(129.971)	(198.108)
ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	281.088	943.898	1.224.986	163.494	825.752	989.246
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА	(564.244)	(7.951.394)	(8.515.638)	(452.569)	(7.480.985)	(7.933.554)
1. Трошкови прибаве	(425.778)	(6.356.113)	(6.781.891)	(331.692)	(5.896.417)	(6.228.109)
2. Трошкови управе	(135.271)	(1.675.611)	(1.810.882)	(118.513)	(1.639.800)	(1.758.313)
3. Остали трошкови спровођења осигурања	(3.342)	(28.535)	(31.877)	(2.541)	(31.716)	(34.257)
4. Провизија од реосигурања и ретроцесија	147	108.865	109.012	(177)	(86.948)	(87.125)
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК - НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	145.748	2.026.304	2.172.052	34.381	1.346.716	1.381.097
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	6.019	489.356	495.375	18.556	176.327	194.883
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(4.285)	(33.169)	(37.454)	(13.687)	(60.826)	(74.513)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	108.437	628.958	737.395	438.477	723.336	1.161.813
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(167.841)	(1.511.493)	(1.679.334)	(467.409)	(1.122.823)	(1.590.232)
Остали приходи	4.881	89.133	94.014	15.681	201.740	217.421
Остали расходи	(922)	(48.076)	(48.998)	(2.159)	(59.975)	(62.134)
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	92.037	1.641.013	1.733.050	23.840	1.204.495	1.228.335
Нето добитак (губитак) пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствених политика и исправки грешака из ранијих периода	42	(9.484)	(9.442)	(31)	(5.223)	(5.254)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	92.079	1.631.529	1.723.608	23.809	1.199.272	1.223.081
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК						
1. Порез на добитак	-	(136.872)	(136.872)	-	(62.407)	(62.407)
2. Губитак по основу смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	-	(13.218)	(13.218)	-	(10.186)	(10.186)
НЕТО ДОБИТАК	92.079	1.481.439	1.573.518	23.809	1.126.679	1.150.488

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

у хиљадама динара

	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2018. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+.+11)	13 (3+12)
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	1.960.495	146.262	2.106.757	1.056.068	2.065.132	270.047	5.225	4.755.406	12.216.542	118.970	516.155	21.003.545	23.110.302
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	-	-	-	543	1.405	94	5	2.582	336.802	102	164	341.697	341.697
Остали пословни приходи	-	-	-	983	12.867	207	5	367.930	53.188	6.410	182	441.772	441.772
	1.960.495	146.262	2.106.757	1.057.594	2.079.404	270.348	5.235	5.125.918	12.606.532	125.482	516.501	21.787.014	23.893.771
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(429.392)	-	(429.392)	(11.011)	(25.227)	(3.135)	(37)	(111.054)	(1.113.577)	(42.743)	(610)	(1.307.394)	(1.736.786)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(1.153.649)	(56.139)	(1.209.788)	(621.292)	(1.417.242)	(88.913)	(2.438)	(2.426.835)	(4.666.199)	(109.705)	(146.966)	(9.479.590)	(10.689.378)
Резервисане штете	(4.034)	(6.139)	(10.173)	136.540	(20.065)	(75.099)	(1.598)	(31.157)	(657.396)	(55.947)	(8.021)	(712.743)	(722.916)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	-	-	-	23	114.217	9.383	1	14.234	270.482	103.537	91	511.968	511.968
Смањење осталих техничких резерви – нето	10.495	-	10.495	-	2.422	5.026	-	72.077	-	-	1	79.526	90.021
Расходи за бонусе и попусте	(38.995)	-	(38.995)	(90.257)	(320.751)	(24.679)	(1.115)	(1.319.300)	(33.717)	(23.247)	(31.915)	(1.844.981)	(1.883.976)
Остали пословни расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(1.615.575)	(62.278)	(1.677.853)	(585.997)	(1.666.646)	(177.417)	(5.187)	(3.802.035)	(6.200.407)	(128.105)	(187.420)	(12.753.214)	(14.431.067)
Добитак – бруто пословни резултат	344.920	83.984	428.904	471.597	412.758	92.931	48	1.323.883	6.406.125	(2.623)	329.081	9.033.800	9.462.704
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	278.633	18.033	296.666	52.616	100.384	10.391	1.639	247.260	530.539	6.014	22.334	971.177	1.267.843
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(14.600)	(978)	(15.578)	(1.605)	(2.748)	(352)	(95)	(8.291)	(13.482)	(178)	(528)	(27.279)	(42.857)
Добитак из инвестиционе активности	264.033	17.055	281.088	51.011	97.636	10.039	1.544	238.969	517.057	5.836	21.806	943.898	1.224.986

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

у хиљадама динара

	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2018. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+.+11)	13 (3+12)
ТСО													
Трошкови прибаве	(399.751)	(26.027)	(425.778)	(244.771)	(501.257)	(65.321)	(9.067)	(981.379)	(4.291.848)	(20.825)	(241.645)	(6.356.113)	(6.781.891)
Трошкови управе	(127.266)	(8.005)	(135.271)	(89.068)	(178.673)	(19.768)	(3.614)	(418.832)	(919.112)	(10.726)	(35.818)	(1.675.611)	(1.810.882)
Остали трошкови спровођења осигурања	(3.143)	(199)	(3.342)	(1.465)	(2.935)	(324)	(66)	(7.722)	(15.211)	(180)	(632)	(28.535)	(31.877)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	147	-	147	7	1.547	1.749	1.345	75.472	6.341	20.585	1.819	108.865	109.012
	(530.013)	(34.231)	(564.244)	(335.297)	(681.318)	(83.664)	(11.402)	(1.332.461)	(5.219.830)	(11.146)	(276.276)	(7.951.394)	(8.515.638)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	78.940	66.808	145.748	187.311	(170.924)	19.306	(9.810)	230.391	1.703.352	(7.933)	74.611	2.026.304	2.172.052
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи	5.641	378	6.019	5.658	41.657	52	159	60.741	353.590	27.172	327	489.356	495.375
Финансијски расходи	(4.021)	(264)	(4.285)	(688)	(1.685)	(703)	(3.866)	(8.320)	(17.352)	(152)	(403)	(33.169)	(37.454)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	108.414	23	108.437	16.041	177.304	11.468	189	316.894	91.900	1.167	13.995	628.958	737.395
Расходи по основу обезвређења потраживањ. и друге имовине која служи за обављање делатности	(159.494)	(8.347)	(167.841)	(55.362)	(244.596)	(20.274)	(1.121)	(401.514)	(686.373)	(88.724)	(13.529)	(1.511.493)	(1.679.334)
Остали приходи	4.625	256	4.881	4.260	8.464	1.024	217	21.084	51.439	820	1.825	89.133	94.014
Остали расходи	(917)	(5)	(922)	(2.349)	(3.187)	(358)	(67)	(24.523)	(16.804)	(178)	(610)	(48.076)	(48.998)
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	33.188	58.849	92.037	154.871	(192.967)	10.515	(14.299)	194.753	1.479.752	(67.828)	76.216	1.641.013	1.733.050
НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	49	(7)	42	(590)	(1.481)	29	-	(2.879)	(3.468)	(622)	(473)	(9.484)	(9.442)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	33.237	58.842	92.079	154.281	(194.448)	10.544	(14.299)	191.874	1.476.284	(68.450)	75.743	1.631.529	1.723.608

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

у хиљадама динара

	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2017. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+.+11)	13 (3+12)
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	1.381.234	94.823	1.476.057	1.452.153	1.802.642	276.118	8.254	4.572.249	11.478.478	85.682	466.332	20.141.908	21.617.965
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	-	-	-	1.443	1.649	261	72	2.680	327.637	441	4	334.187	334.187
Остали пословни приходи	-	-	-	747	10.412	462	7	86.300	70.201	4.364	159	172.652	172.652
	1.381.234	94.823	1.476.057	1.454.343	1.814.703	276.841	8.333	4.661.229	11.876.316	90.487	466.495	20.648.747	22.124.804
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(422.389)	-	(422.389)	(29.825)	(40.082)	(21.428)	(51)	(349.747)	(1.318.606)	(11.472)	(1.069)	(1.772.280)	(2.194.669)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(693.509)	(28.674)	(722.183)	(956.445)	(1.394.499)	(77.444)	(3.869)	(2.442.995)	(3.988.439)	(85.318)	(122.411)	(9.071.420)	(9.793.603)
Резервисане штете	(5.523)	(4.420)	(9.943)	9.655	(17.478)	(108.971)	4.004	(35.403)	(923.302)	(4.772)	(8.484)	(1.084.751)	(1.094.694)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	-	-	-	524	101.392	13.369	5	2.132	249.868	90.884	1.522	459.696	459.696
Смањење осталих техничких резерви – нето	21.036	-	21.036	-	2.840	10.874	-	3.246	-	2.740	-	19.700	40.736
Расходи за бонусе и попусте	(19.122)	-	(19.122)	(80.674)	(326.309)	(25.283)	(909)	(706.044)	(31.376)	(353)	(26.795)	(1.197.743)	(1.216.865)
Остали пословни расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	(1.119.507)	(33.094)	(1.152.601)	(1.056.765)	(1.674.136)	(208.883)	(820)	(3.528.811)	(6.011.855)	(8.291)	(157.237)	(12.646.798)	(13.799.399)
Добитак – бруто пословни резултат	261.727	61.729	323.456	397.578	140.567	67.958	7.513	1.132.418	5.864.461	82.196	309.258	8.001.949	8.325.405
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	217.157	14.474	231.631	71.979	95.442	9.550	377	241.827	510.401	4.720	21.427	955.723	1.187.354
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(63.925)	(4.212)	(68.137)	(7.747)	(12.200)	(1.886)	(309)	(37.093)	(67.415)	(603)	(2.718)	(129.971)	(198.108)
Добитак из инвестиционе активности	153.232	10.262	163.494	64.232	83.242	7.664	68	204.734	442.986	4.117	18.709	825.752	989.246

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА (наставак)

у хиљадама динара

	Осигурање живота	Животна осигурања осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухоплови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Остале врсте неживотних осигурања	Неживотна осигурања збирно	УКУПНО за 2017. годину
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7	8	9	10	11	12(Σ4+.+11)	13 (3+12)
ТСО													
Трошкови прибаве	(310.456)	(21.236)	(331.692)	(353.483)	(411.837)	(64.950)	(10.835)	(960.951)	(3.883.899)	(15.884)	(194.578)	(5.896.417)	(6.228.109)
Трошкови управе	(111.224)	(7.289)	(118.513)	(124.733)	(163.691)	(21.185)	(2.464)	(417.895)	(871.761)	(7.576)	(30.495)	(1.639.800)	(1.758.313)
Остали трошкови спровођења осигурања	(2.384)	(157)	(2.541)	(2.315)	(3.138)	(398)	(44)	(8.849)	(16.171)	(183)	(618)	(31.716)	(34.257)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	177	-	177	7	1.108	1.661	335	72.687	10.520	-	630	86.948	87.125
	(423.887)	(28.682)	(452.569)	(480.524)	(577.558)	(84.872)	(13.008)	(1.315.008)	(4.761.311)	(23.643)	(225.061)	(7.480.985)	(7.933.554)
Пословни добитак/ (губитак) – нето пословни резултат	(8.928)	43.309	34.381	(18.714)	(353.749)	(9.250)	(5.427)	22.144	1.546.136	62.670	102.906	1.346.716	1.381.097
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи	17.400	1.156	18.556	5.162	11.752	2.212	3.429	73.532	74.759	3.696	1.785	176.327	194.883
Финансијски расходи	(12.894)	(793)	(13.687)	(3.268)	(4.969)	(1.127)	(2.642)	(15.968)	(31.453)	(249)	(1.150)	(60.826)	(74.513)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	430.855	7.622	438.477	55.979	92.233	30.210	367	376.449	162.811	1.587	3.700	723.336	1.161.813
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(438.608)	(28.801)	(467.409)	(40.810)	(176.876)	(24.659)	(6.969)	(406.102)	(370.319)	(81.975)	(15.113)	(1.122.823)	(1.590.232)
Остали приходи	14.724	957	15.681	8.213	20.268	2.812	813	44.509	119.623	1.396	4.106	201.740	217.421
Остали расходи	(2.071)	(88)	(2.159)	(3.111)	(4.029)	(525)	(132)	(29.524)	(21.693)	(243)	(718)	(59.975)	(62.134)
ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	478	23.362	23.840	3.451	(415.370)	(327)	(10.561)	65.040	1.479.864	(13.118)	95.516	1.204.495	1.228.335
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(29)	(2)	(31)	80	(1.866)	359	-	(1.254)	(1.927)	(559)	(56)	(5.223)	(5.254)
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	449	23.360	23.809	3.531	(417.236)	32	(10.561)	63.786	1.477.937	(13.677)	95.460	1.199.272	1.223.081

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
<i>Приходи од премије осигурања</i>		
МТС Банка а.д., Београд	98.721	74.249
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	664	624
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.338	1.095
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	508	586
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	206	227
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	34.447	8.899
	135.884	85.680
<i>Приходи по основу учешћа у накнади штета из реосигурања и провизије по основу уговора о реосигурању</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	319.020	253.761
<i>Приходи од закупнина</i>		
МТС Банка а.д., Београд	5.302	5.442
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	224	230
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	13	-
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	10.282	10.337
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	5.215	5.372
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.618	1.689
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.474	1.495
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	15.207	14.727
	39.335	39.292
<i>Остали пословни приходи</i>		
МТС Банка а.д., Београд	81	13
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	4	-
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	685	396
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	-	1.439
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	2	2
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	8.513	4.706
	9.285	6.556
<i>Финансијски приходи – дивиденде (напомена 13):</i>		
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	143.414	142.662
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	104.968	119.197
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	-	15.180
	248.382	277.039
<i>Финансијски приходи – остало:</i>		
МТС Банка а.д., Београд	50.028	36.075
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.169	25.876
	51.197	61.951
<i>Приходи од усклађивања вредности потраживања</i>		
МТС Банка а.д., Београд	10	31
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	12.059	12.342
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	13	-
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	6.260	6.534
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	29.784	18.269
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.662	1.776
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.860	1.947
	51.648	40.899
Укупно приходи	854.751	765.178

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
<i>Расходи накнада штета и уговор. износа</i>		
МТС Банка а.д., Београд	101.968	81.173
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	21.811	-
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	217	76
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	-	23
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	2.075	4.874
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	26.444	33.379
	152.515	119.525
<i>Расходи по основу премије реосигурања</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.360.381	1.313.162
<i>Расходи по основу бонуса и попушта</i>		
МТС Банка а.д., Београд	25	167
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	38	42
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	17
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	5	11
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	-	14
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	10	431
	78	682
<i>Трошкови материјала, горива и енергије</i>		
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	164	59.335
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	4	-
	168	59.335
<i>Трошкови рекламе, пропаганде и репрезентације</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	12.551	13.244
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	153.488	212.541
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	973	-
	167.012	225.785
<i>Трошкови непроизводних услуга и остали нематериј. трошкови</i>		
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	30.630	30.104
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	3	52
	30.633	30.156
<i>Трошкови зарада, нак. зарада и ост. л.р.</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	3.614	5.218
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	79.119	84.612
	82.733	89.830
<i>Трошкови закупа, одржавања и провизија</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	16.405	17.258
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	151.153	51.975
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	236	-
	167.794	69.233
<i>Финансијски расходи</i>		
МТС Банка а.д., Београд	29.399	55.584
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	12.438	1.890
	41.837	57.474
<i>Остали расходи</i>		
МТС Банка а.д., Београд	139.328	149.780
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	1.090	68
	140.418	149.848
<i>Обезвређење потраживања и пласмана</i>		
МТС Банка а.д., Београд	13	31
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.686	1.752
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	6.259	6.446
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	1.859	1.936
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	28.948	21.885
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	15	-
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	12.057	12.300
	50.837	44.350
Укупно расходи	2.194.406	2.159.380
Расходи - нето	(1.339.655)	(1.394.202)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Актива:		
<i>Учешћа у капиталу:</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	125.515	125.515
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	433.626	433.626
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	229.470	229.470
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	973.739	973.739
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	285.230	205.230
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	93.215	93.215
	2.140.795	2.060.795
<i>Потраживања по основу премије осигурања:</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	63	57
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	214	227
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	11.168	90
	11.445	374
<i>Потраживања по основу учешћа у накнади штета:</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	49.908	46.993
<i>Остала потраживања</i>		
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	4.608	54
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	3.008	-
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	-	22
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	30.410	19.026
	38.026	19.102
<i>Пот. из специфичних послова, заједничког посл. и ост. потраж.:</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	521	523
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	999	1.001
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	156	157
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	150	126
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	3	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	4.601	5.437
	6.430	7.244
<i>Исправка вредности учешћа у капиталу:</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(125.515)	(125.515)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(126.163)	(126.163)
„Дунав осигурање“ а.д., Бања Лука	(34.626)	(24.559)
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	(286.794)	(193.809)
	(573.098)	(470.046)
<i>Исправка потраживања по основу премије осигурања:</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(52)	(47)
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(11.111)	(73)
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	(189)	(201)
	(11.352)	(321)
<i>Исправка вредности потраживања:</i>		
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	(521)	(523)
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	(999)	(1.001)
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	(156)	(157)
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	(150)	(126)
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	(3)	-
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	(4.601)	(5.437)
	(6.430)	(7.244)
Укупно актива	1.655.724	1.656.897

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

50. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
<i>Обавезе за премију реосигурања</i>		
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	311.419	272.463
	311.419	272.463
<i>Остале обавезе</i>		
„Дунав“ друштво за управљање добр. пензијским фондом а.д., Београд	6.103	6.938
„Дунав Ре“ а.д.о., Београд	-	-
„Дунав Турист“ д.о.о., Златибор	35	907
„Дунав ауто логистика“ д.о.о., Београд	108	-
„Dunav stockbroker“ а.д., Београд	1.709	1.706
„Дунав ауто“ д.о.о., Београд	17.763	38.896
	25.718	48.447
Укупно пасива	337.137	320.910
Актива. нето	1.318.587	1.335.987
<i>Накнаде кључном особљу</i>		
	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2018.	2017.
Трошкови зарада Извршни одбор	30.325	28.925
Накнада - Надзорни одбор	11.668	11.600
	41.993	40.525

51. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

51.1. Контрола Народне банке Србије

51.1.1. Посредна контрола Народне банке Србије

Народна банка Србије – Сектор за надзор над обављањем делатности осигурања, у периоду од 25. маја 2017. до 28. новембра 2017. године, извршила је посредну контролу пословања Друштва у периоду од 1. јануара 2016. до 25. маја 2017. године.

Предмет посредне контроле били су послови осигурања од последица несрећног случаја (незгоде) гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично. Контролом су обухваћени Уговори за наведене врсте осигурања, важећи у периоду од 01. јануара 2016. до 25. маја 2017. године.

О извршеној посредној контроли пословања Народна банка Србије сачинила је Записник бр. УНФИ II -643/14/1 од 28. новембра 2017. године.

На основу утврђених незаконитости и неправилности, односно поступања супротно правилима о управљању ризицима, донето је Решење о изрицању мера надзора Г.бр. 1499 од 27. фебруара 2018. године. Изреченим мерама у Решењу наложено је Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. да: отклони незаконитости и неправилности у пословању. У наставку текста наводимо информације о наложеним мерама као и поступцима Друштва у циљу реализације наложених мера у прописаним роковима:

- 1) Друштву је наложено да сачини и хотелима (односно сродним објектима) са којима пословно сарађује дистрибуира образац на коме ће се гост, при пријављивању боравка, изјаснити да ли жели да уговори осигурање од последице несрећног случаја (Тач. 1.1.); обезбеди да, пре фактурисања уговарач достави Компанији, поред података о броју ноћења остварених у току месеца, и списак лица која су осигурање прихватила, односно потписала образац (Тач. 1.2.); у целини и доследно примењује одредбе члана 82. – 84. Закона о осигурању (Тач.1.3.). Рок за спровођење изречене мере је 60 дана од дана пријема Решења (29. април 2018. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

51. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ (наставак)

51.1. Контрола Народне банке Србије (наставак)

51.1.1. Посредна контрола Народне банке Србије (наставак)

Друштво је креирало ново Упутство за осигурање гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично од последица несрећног случаја (незгоде) од 19. априла 2018. године, у коме су прецизно дефинисане активности у вези са закључењем ове врсте осигурања и променама у току трајања осигурања, као и најважнији елементи осигурања. Уз поменуто Упутство креиран је сет припадајућих образаца (доступно на Корпоративном порталу Друштва почев од 19. априла 2018. године) при чему су Упутство и припадајући обрасци усклађени са законским прописима и интерним актима Друштва, као и захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO/IEC 27001:2014. Друштво је спровело измене апликације INFUGOS, тако што су у постојећој брисане типске информације и формиране издвојене секције за осигурање гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично. Организационим јединицама надлежним за продају неживотних осигурања достављена је писана Информација о најзначајнијим изменама технологије уговарања овог осигурања, са инструкцијом за поступање у условима измене праксе закључивања осигурања гостију хотела, мотела, кампова, бањских лечилишта и слично, број 02-92483/2018 од 19. априла 2018. године.

Као доказ о спроведеној мери надзора, Народној банци Србије достављене су наведене интерне процедуре уз Извештај о спровођењу мера надзора Народне банке Србије, према допису Компаније број 01-97544 од 25. априла 2018. године.

- 2) Друштву је наложено да искључи ризик осигурања од професионалне одговорности хотелијера приликом уговарања осигурања гостију од последица несрећног случаја (незгоде), на начин да изврши измену тарифе премије осигурања гостију хотела и пратећих аката (Тач. 2.1.); изврши промену организације и система управљања, у делу који се односи на продају осигурања преко трећих лица у делу поменуте врсте осигурања (Тач. 2.2.). Рок за извршење мере је 90 дана од дана пријема Решења (29. мај 2018.).

Друштво је извршило измене одговарајућих општих и допунских услова за осигурање којим је искључен ризик професионалне одговорности уговарача осигурања приликом уговарања осигурања гостију од последица несрећног случаја (незгоде) и ставило је ван снаге Посебне услове за осигурање одговорности уговарача осигурања уз осигурање од последица несрећног случаја (незгоде). Такође је извршило одговарајуће измене и допуне Тарифе премије за осигурање лица од последица несрећног случаја (незгоде), Тарифе 5 – осигурање гостију, посетилаца и туриста од последица несрећног случаја и осигурање одговорности уговарача осигурања, којима се искључују сви елементи осигурања од одговорности уговарача осигурања. Тарифом је обезбеђена адекватна процена ризика којима се преузима у осигурање (индивидуализација ризика). Извршено је усклађивање интерних процедура (Упутства) са изменама и допунама услова и Тарифе, укључујући и одредбе за индивидуализацију ризика дефинисане Тарифом и одредбе којима се обезбеђује превенција поступања супротно правилима добровољности осигурања и информисаности уговарача осигурања и осигураника. Сачињена је и достављена свим организационим јединицама за продају неживотних осигурања писана Информација о изменама и допунама услова осигурања и Тарифе премија, са инструкцијом о начину поступања. Упутством су прописане обавезе надлежног лица за продају осигурања које се односе на дистрибуцију потребног броја примерака Информације за осигураника / понуда са Информацијом за осигураника, процену висине ризика и континуирано надзирање примене предуговорног информисања и прихвата осигурања и друге активности у складу са променом организације и система управљања у делу који се односи на продају осигурања преко трећих лица. Друштво је сачинило детаљну калкулацију висине премије осигурања за један дан за сваког госта, као прилог Мишљења овлашћеног актуара Компаније.

О спроведеним мерама Компанија је обавестила Народну банку Србије, према допису број 01-120276 од 22. маја 2018. године. Као доказ о спроведеној мери достављене су измењене интерне процедуре и акта пословне политике уз Извештај о реализацији мере надзора.

Народна банка Србије је, на основу анализе и контроле приспелих докумената (извештаја о реализацији мера надзора по Решењу Г.бр. 1499 од 27. фебруара 2018.), обавестила Компанију „Дунав осигурање“ а.д.о., да су мере из наведеног Решења, донетог по спроведеној посредној контроли пословања Компаније, извршене у целости.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

51. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ (наставак)**51.1. Контрола Народне банке Србије (наставак)****51.1.2. Непосредна контрола Народне банке Србије**

Народна банка Србије је у периоду од 03. децембра 2018. до 25. јануара 2019. године, извршила непосредну ванредну контролу пословања Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. на основу Решења Народне банке Србије, Г. бр. 10167 од 30. новембра 2018. године. Предмет контроле је правилност издавања полиса АО и усклађеност обрачуна премије осигурања са тарифама премије АО у периоду од 01. јануара 2017. до дана контроле. Израда Записника о извршеној контроли је у току.

Током 2018. године Народна Банка Србије је вршила контролу извршења мере по Решењу Народне банке Србије, Г.бр.998 од 12. децембра 2016. године, у вези са обављеном непосредном контролом Сектора за надзор над обављањем делатности осигурања НБС која је обављена у периоду од 23. марта 2015. године до 24. августа 2015. године за период од 01. јануара 2014. до 31.марта 2015. године. Наиме, наведеним решењем Народне банке Србије Друштву је наложено да унапреди постојећи систем интерних контрола на начин да обезбеди тачност и поузданост података у књизи штета/електронској евиденцији одштетних захтева по основу осигурања од аутоодговорности. Извештај о поступању по наведеној мери Друштво је било дужно да достави Народној банци Србије до 30.септембра 2016. године.

Компанија је, у циљу унапређења постојећег система интерних контрола, предузела активности на побољшању електронске евиденције одштетних захтева из основа аутоодговорности и то: извршила је измену апликативних решења, увела програмске аутоматске контроле, доставила писане инструкције за поступање и друге активности. Као доказ о спроведеној мери надзора, достављен је Народној банци Србије, Извештај о спровођењу мере од 20. септембра 2016. године, уз допис Компаније број 01-208339 од 23. септембра 2016. године. Контрола извршења мере по Решењу започета је крајем децембра 2017. године и још увек траје.

51.2. Контрола Пореске управе

Министарство финансија, Пореска управа - Центар за велике пореске обвезнике на основу налога за теренску контролу број 47-00034/2014-ЦВПО-000 од 28. јануара 2014. године извршио је контролу обрачуна и плаћања пореза и доприноса по одбитку - порез на доходак грађана и осталих прихода за период од 01. јануара 2011. године до 30. септембра 2013. године у Главној филијали осигурања Крагујевац. Поступак је окончан Решењем бр. 47-00034/2014-ЦВПО-010 од 30. децембра 2014. године. Обавезе за порезе и доприносе и камата по наведеном Решењу у укупном износу од 40.553 хиљаде динара су плаћене у 2015. години. На наведено Решење у законском року Компанија је уложила жалбу Министарству финансија - Пореској управи - Сектору за пореско правне послове и координацију - Одељењу за другостепени поступак и управну праксу. Решењем Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе бр. 000-47-00-00126/2015-И0060 жалба је одбијена као неоснована. Дана 21. јула 2015. године Компаније је покренула управни спор. Дана 16. децембра 2016. године Компанија примила Пресуду Управног суда број 5 У 10841/15 од 8. децембра 2016. године, тужба је уважена, поништено другостепено Решење и предмет враћени су надлежном органу на поновно одлучивање. Дана 17. марта 2017. године у Компанију је стигло Решење Пореске управе – Сектора за пореско правне послове и координацију бр. 000-47-00-002220/2016-Ј0058 од 10. марта 2017. године којим се поништава Решење Центра за велике пореске обвезнике број 47-00034/2014-ЦВПО-000 од 28. јануара 2014. године и враћа првом степену на поново одлучивање.

Министарство финансија, Пореска управа Центар за велике пореске обвезнике, на основу налога за теренску контролу број 47-00034/2014-ЦВПО-500 од 01. марта 2018. године, извршила је поновни поступак контроле обрачуна и плаћања пореза и доприноса по одбитку-порез на доходак грађана и осталих прихода за период од 01. јануар 2011. године до 30. септембар 2013. године у Главној филијали осигурања Крагујевац. Поступак је окончан Решењем бр. 47-00034/2014-ЦВПО-051 од 11. јула 2018. године којим је утврђена обавеза за порезе и доприносе и камата у укупном износу од 48.430 хиљада динара. Разлика износа обавезе по наведеном Решењу и Решењу из 2014. године плаћена у 2018. години у укупном износу од 7.876 хиљада динара.

На Решење бр. 47-00034/2014-ЦВПО-051 од 11. јула 2018. године у законском року Компанија је уложила жалбу Министарству финансија - Сектору за другостепени порески и царински поступак. Компанија није до данас добила одговор по изјављеној Жалби.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

52. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА

Мишљење овлашћених актуара је дато на основу оцене актуарских позиција у финансијским извештајима и годишњем извештају о пословању на које овлашћени актуари дају мишљење у складу са Законом о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/14) и Одлуком о садржини мишљења овлашћеног актуара („Службени гласник РС“ број 38/2015).

Овлашћени актуари дају позитивно мишљење на финансијске извештаје и годишњи извештај о пословању Компаније за 2018. годину.

На бази спроведених анализа и расположивих релевантних података, може се закључити да је премија осигурања Компаније утврђена у складу са актуарском струком и прописима и да обезбеђује трајно испуњење обавеза друштва из уговора о осигурању.

Техничке резерве Компаније су утврђене у складу са важећим прописима и актуарском струком и обезбеђују испуњење обавеза из уговора о осигурању.

53. ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

У извештајима о раду интерне ревизије у периоду јануар - децембар 2018. године, детаљно су дати основни прописани подаци и информације: опис извршених ревизија пословања (предмет ревизије); утврђене незаконитости, неправилности и пропусти ревизија; препоруке за отклањање неправилности; друге сугестије и предлози; активности предузете на спровођењу препорука; начин обраде документације и поступка закључивања уговора о осигурању/издавања полиса и ликвидације штета).

У периоду јануар - децембар 2018. године завршено је укупно 34 појединачне интерне ревизије. У извештајима интерних ревизора, дата је укупно 31 препорука за будући рад, у вези кориговања утврђених неправилности, које се, углавном, односе на поштовање прописаних интерних аката Друштва и процедура, и то:

- у првом тромесечју 2018. године обављено је укупно 7 ревизија и дато 7 препорука;
- у другом тромесечју 2018. године - укупно 11 ревизија и дато 5 препорука;
- у трећем тромесечју 2018. године - укупно 7 ревизија и дато 10 препорука;
- у четвртном тромесечју 2018. године обављено је укупно 9 ревизија и дато 9 препорука.

Интерни ревизори су, и у току 2018. године, континуирано пратили спровођење датих препорука за отклањање уочених неправилности, недостатака и пропусти у раду, као и за унапређење система рада, из претходног периода.

О наведеном су сачињена четири тромесечна извештаја о раду интерне ревизије, која су прихваћена од стране Комисије за ревизију и Надзорног одбора Компаније и достављена Народној банци Србије.

Годишњи извештај о раду интерне ревизије у 2017. години, као и Извештај о мерама које су предузете поводом налаза интерне ревизије за отклањање утврђених неправилности, доставља се Скупштини Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. ради разматрања и одлучивања.

54. РЕОСИГУРАЊЕ

Компанија врши реосигурање да би се смањила финансијска изложеност ризицима. Реосигурање је извршено код реосигуравајуће организације која представља контролисано друштво, а које је, надаље, извршило реосигурање у иностранству. Цеденти су највећим делом иностране реосигуравајуће организације. Резервације средстава по основу осталих осигурања и преносне премије исказане су након умањења за реосигурања извршена код других осигуравајућих компанија укључујући и субсидијарну реосигуравајућу организацију.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

55.1. Носиоци система управљања ризицима

Стратегија управљања ризицима Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме је дефинисано управљање ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Компанији. Надзорни одбор Компаније доноси Стратегију управљања ризицима као део пословне стратегије, односно саставни део пословног плана Компаније.

Надлежност и одговорности Надзорног одбора и Извршног одбора уређене су Законом о осигурању, подзаконским актима Народне банке Србије и Статутом Компаније.

За спровођење система интерних контрола и система управљања ризицима одговорни су сви запослени у Компанији, који су дужни да се при обављању својих послова придржавају Стратегије управљања ризицима, правила и процедура којима се уређује спровођење система интерних контрола и управљање ризицима у Компанији.

Надлежности и одговорности запослених у Компанији као и руководиоца организационих јединица одређени су Стратегијом управљања ризицима, Правилником о организацији и систематизацији послова у Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о. и Правилником о систему интерних контрола у Компанији „Дунав осигурање“ а.д.о.

55.2. Врсте ризика које се предмет праћења и управљања

У оквиру **ризика осигурања** посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложености пословања Компаније.

У оквиру **тржишних ризика**, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложености пословања Компаније.

У оквиру **ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране** посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

Ризик ликвидности обухвата појединачне ризике: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (ALM-Asset Liability Management), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава друштва као и њихових прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине друштва по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик превара, злоупотреба и др. незаконитих активности, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

У оквиру **оперативних ризика** прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављања запослених у друштву (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања друштва, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и др. незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака, остали ризици.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.2. Врсте ризика које се предмет праћења и управљања (наставак)

У оквиру **правних ризика** прате се: ризик налагања мера, односно изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик од прања новца и финансирања тероризма и неуспостављања ефикасних процедура за спречавања прања новца и финансирања тероризма, остали ризици.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Компаније, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Компаније услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Компаније, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Компанији, ризици по основу послова које је Компанија поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

Према степену утицаја на пословање Компаније, ризици се класификују у четири категорије:

- Низак,
- Средњи,
- Висок и
- Екстреман ризик.

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере у Компанији, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Компанија, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика (ORSA – Own Risk and Solvency assessment) и солвентности, чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности, Компанија идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно.

Извештај о сопственој процени ризика и солвентности Компаније са квантитативним и квалитативним резултатима процене, закључцима и описом примењених метода и претпоставки, саставни је део Годишњег извештаја о пословању.

Документован извештај о сопственој процени ризика и солвентности надлежна организациона јединица за управљање ризицима подноси члановима управе Компаније.

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“

Структура премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања

Структура премије по врстама осигурања - диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

		У хиљадама динара	
		За годину која се завршава	
		31. децембра	
		2018.	2017.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	849.675	1.242.007
(3)	Осигурање моторних возила - каско	2.273.635	1.987.863
(7)	Осигурање робе у превозу	244.832	270.200
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	12.203.147	11.497.240
(8) и (9)	Осигурање имовине	7.825.199	6.552.286
	Остало	1.957.776	1.817.673
Укупно неживотно осигурање		25.354.264	23.367.269
(20) и (22)	Животно осигурање	2.211.386	1.559.273
Укупна премија		27.565.650	24.926.542

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (наставак)

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика дата је у табели у наставку:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра					
	2018.			2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Ликвидиране штете у самопридржају	1.206.666	8.823.152	10.029.818	722.105	8.317.021	9.039.126
Удео реосигурања и саосигурања у ликвидираним штетама	-	516.819	516.819	1.529	427.515	429.044
Укупно ликвидиране штете	1.206.666	9.339.971	10.546.637	723.634	8.744.536	9.468.170

*износ ликвидираних штета не садржи трошкове ликвидације.

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања-диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

Врста осигурања	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2018.	2017.
(1) Осигурање од последица незгоде	400.531	742.169
(3) Осигурање моторних возила - каско	1.338.957	1.295.091
(7) Осигурање робе у превозу	50.481	26.012
Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	3.935.165	3.447.012
(8) и (9) Осигурање имовине	2.594.720	2.552.776
Остало	1.020.117	681.476
Укупно неживотно осигурање	9.339.971	8.744.536
(20) и (22) Животно осигурање	1.206.666	723.634
Укупно штете	10.546.637	9.468.170

Компанија реосигурава део ризика које прибавља како би контролисала изложеност губицима и на тај начин смањила ризик концентрације. Компанија има комбинацију пропорционалних и непропорционалних уговора о реосигурању.

Самопридржај је један од основних чинилаца у опредељењу ризика који ће Компанија давати у покриће реосигурања, односно дела ризика који ће задржавати.

Ризик произилази из неадекватно одређеног нивоа самопридржаја, као и из ризика непримењивања подзаконских аката и интерних аката Компаније којима су дефинисане процедуре за реосигурање вишкова ризика односно изравнање ризика.

Компанија је спроводила одговорну и опрезну политику саосигурања и реосигурања вишкова ризика, у складу са Одлуком о критеријумима, начину утврђивања, табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја, као и Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (наставак)

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета (наставак)

Структура укупно остварене (меродавне) премије према носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра					
	2018.			2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Остварена (меродавна) премија у самопридржају	2.106.757	20.956.403	23.063.160	1.476.057	20.078.257	21.554.314
Удео реосигурања и саосигурања	4.776	2.384.976	2.389.752	5.041	2.351.519	2.356.560
Укупно остварена (меродавна) премија	2.111.533	23.341.379	25.452.912	1.481.098	22.429.776	23.910.874

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Компанија врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и интерним актима Компаније.

Техничке резерве у самопридржају на дан 31. децембра 2018. године износе 25.685.323 хиљаде динара и што је представљено у табели у наставку:

	31. децембар 2018.			у хиљадама динара 31. децембар 2017.		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве	4.751.036	22.414.858	27.165.894	4.222.162	19.957.635	24.179.797
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача	(2.061)	(1.478.510)	(1.480.571)	(2.216)	(1.141.727)	(1.143.943)
Укупно техничке резерве у самопридржају	4.748.975	20.936.348	25.685.323	4.219.946	18.815.908	23.035.854

Структура техничких резерви приказана је у напомени 46.1., а структура технички резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача приказана је у напомени 46.2.

Кретање преносне премије

Кретање преносне премије приказано је у табели у наставку:

	2018. година			у хиљадама динара 2017. година		
	Само-придржај	Реосигурање и дато саосигурање	Меродавна премија укупног портфеља	Само-придржај	Реосигурање и дато саосигурање	Меродавна премија укупног портфеља
Преносна премија 01. јануар	9.052.372	411.813	9.464.185	8.116.846	331.671	8.448.517
Бруто премија	24.655.366	2.910.284	27.565.650	22.489.840	2.436.702	24.926.542
Меродавна премија	(23.063.160)	(2.389.752)	(25.452.912)	(21.554.314)	(2.356.560)	(23.910.874)
Преносна премија 31. децембар	10.644.578	932.345	11.576.923	9.052.372	411.813	9.464.185

* Бруто премија = фактурисана премија у текућем (обрачунском) периоду

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (наставак)

Кретања резервисаних штета

Укупан износ резервисаних штета састоји се из резервисаних пријављених, а неликвидираних штета, резервисаних насталих непријављених штета и резервације за трошкове ликвидације и исплате штета. Обрачун резервисаних штета врши се према релевантним актима регулаторног органа Народне банке Србије и интерним актима Компаније.

У наредним прегледима износи резервисаних штета садрже и резервацију за трошкове. Кретање резервисаних пријављених штета, презентује се у наставку:

	2018. година			у хиљадама динара 2017. година		
	Резервисане настале пријављене штете у само-придржају	Учешће реосигурав. и саосигурав. у резервисан. штетама	Резервисане настале пријављене а нерешене штете укупног портфеља	Резервисане настале пријављене штете у само-придржају	Учешће реосигурав. и саосигурав. у резервисан. штетама	Резервисане настале пријављене а нерешене штете укупног портфеља
Почетно стање 1. јануар	3.832.506	697.107	4.529.613	3.738.542	462.116	4.200.658
Промене резервисаних штета	364.982	(188.802)	176.180	93.964	234.991	328.955
Крајње стање 31. децембар	4.197.488	508.305	4.705.793	3.832.506	697.107	4.529.613

*Бруто је у значењу да је у питању резервација помножена коефицијентом трошкова.

**Укупан портфељ = сопствени портфељ + примљена саосигурања

Стање просечног износа резервисаних штета (редовне/спор/укупно), презентује се у табели у наставку:

	2018. година			У хиљадама динара 2017. година		
	Редовне	У спору	Укупно	Редовне	У спору	Укупно
Просечан износ резервисаних штета	755	920	839	657	890	770

Стање резервисаних непријављених штета, презентује се у наставку:

	2018. година			у хиљадама динара 2017. година		
	Резервисане настале непријављене штете у само-придржају	Учешће реосигурав. и саосигурав. у резервисан. штетама	Резервисане настале непријављ. штете	Резервисане настале непријављене штете у само-придржају	Учешће реосигурав. и саосигурав. у резервисан. штетама	Резервисане настале непријављ. штете
Почетно стање 1. јануар	5.707.053	32.897	5.739.950	4.706.320	9.226	4.715.546
Промене резервисаних штета	357.932	4.963	362.895	1.000.733	23.671	1.024.404
Крајње стање 31. децембар	6.064.985	37.860	6.102.845	5.707.053	32.897	5.739.950

*Бруто је у значењу да је у питању резервација помножена коефицијентом трошкова.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (наставак)

Кретања резервисаних штета (наставак)

Преглед укупних резервисаних штета даје се у наставку:

	2018. година			2017. година		
	Резервисане штете у само-придржају	Учешће реосигурав. и саосигурав. у резервисан. штетама	Резервисане штете укупног портфеља	Резервисане штете у само-придржају	Учешће реосигурав. и саосигурав. у резервисан. штетама	Резервисане штете укупног портфеља
Почетно стање 1. јануар	9.539.559	730.004	10.269.563	8.444.862	471.342	8.916.204
Промене резервисаних штета	722.914	(183.839)	539.075	1.094.697	258.662	1.353.359
Крајње стање 31. децембар	10.262.473	546.165	10.808.638	9.539.559	730.004	10.269.563
- Неживот	10.214.897	546.165	10.761.062	9.502.155	730.004	10.232.159
- Живот	47.576	-	47.576	37.404	-	37.404

*Бруто је у значењу да је у питању резервација помножена коефицијентом трошкова.

**Укупан портфељ = сопствени портфељ + примљена саосигурања

У извештајној години дошло је до повећања укупно резервисаних штета портфеља у односу на претходну годину. Учешће реосигуравача и саосигуравача у резервисаним штетама је смањено у односу на претходну годину. Напред наведена кретања резултирала су растом резервисаних штета у самопридржају текуће године у односу на претходну годину.

Обелодањивање података у вези са меродавном премијом, меродавним штетама у самопридржају и трошковима по врстама осигурања

У табелама у наставку презентују се упоредни подаци о меродавним премијама и меродавним штетама у самопридржају Компаније, као и преглед трошкова спровођења осигурања за последње две године.

Врста осигурања		У хиљадама динара за годину која се завршава 31. децембра			
		Укупна премија	Меродавна премија у само-придржају	Меродавне штете у само-придржају	Салдо реосигурања
(1)	Осигурање од последица незгоде	849.675	729.397	257.420	19.103
(3)	Осигурање моторних возила - каско	2.273.635	2.016.155	1.437.222	58.398
(7)	Осигурање робе у превозу	244.832	206.693	138.984	45.536
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	12.203.147	11.751.389	4.944.366	(5.930)
(8) и (9)	Осигурање имовине	7.825.199	4.755.406	2.457.993	1.890.253
	Остало	1.957.776	1.497.363	954.274	381.419
	Укупно неживотно осигурање	25.354.264	20.956.403	10.190.259	2.388.779
(20) и (22)	Животно осигурање	2.211.386	2.106.757	1.219.960	4.686
	Укупно	27.565.650	23.063.160	11.410.219	2.393.465

*салдо реосигурања = (удео реосигурања + дата саосигурања у премији) – (учешће реосигурања + дата саосигурања у накнади штета)

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (наставак)

Обелодањивање података у вези са меродавном премијом, меродавним штетама у самопридржају и трошковима по врстама осигурања (наставак)

		У хиљадама динара за годину која се завршава 31. децембра				
		2017. године				
Врста осигурања		Укупна премија	Меродавна премија у само- придржају	Меродавне штете у само- придржају	ТСО	Салдо реосигурања
(1)	Осигурање од последица незгоде	1.242.007	1.207.292	763.211	415.615	1.658
(3)	Осигурање моторних возила - каско	1.987.863	1.760.384	1.411.839	577.558	94.810
(7)	Осигурање робе у превозу	270.200	203.714	130.674	61.103	59.666
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	11.497.240	10.984.770	4.421.985	4.596.863	48.076
(8) и (9)	Осигурање имовине	6.552.286	4.572.248	2.478.399	1.315.010	1.493.594
	Остало	1.817.673	1.349.849	945.188	514.836	306.251
	Укупно неживотно осигурање	23.367.269	20.078.257	10.151.296	7.480.985	2.004.055
(20) и (22)	Животно осигурање	1.559.273	1.476.057	732.127	452.569	3.602
	Укупно	24.926.542	21.554.314	10.883.423	7.933.554	2.007.657

*салдо реосигурања = (удео реосигурања + дата саосигурања у премији) – (учешће реосигурања + дата саосигурања у накнади штета)

Обелодањивање података у вези са меродавним техничким резултатом (брutto)

		у хиљадама динара Технички резултат (МШ:МП) у%	
		31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	51,88	91,07
(2)	Доброволно здравствено осигурање	96,10	110,71
(3)	Осигурање моторних возила - каско	98,39	109,38
(4)	Осигурање шинских возила	9,97	93,22
(5)	Осигурање ваздухоплова	39,16	(41,29)
(6)	Осигурање пловних објеката	103,14	101,64
(7)	Осигурање робе у превозу	96,28	207,27
(8)	Осигурање имовине од пожара и других опасности	44,09	37,21
(9)	Остала осигурања имовине	67,54	74,68
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	52,26	50,26
(11)	Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	(2,37)	12,47
(12)	Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	(17,06)	43,17
(13)	Осигурање од опште одговорности	51,54	108,55
(14)	Осигурање кредита	152,21	160,86
(15)	Осигурање јемства	587,25	-
(16)	Осигурање финансијских губитака	82,73	211,04
(17)	Осигурање трошкова правне заштите	-	-
(18)	Осигурање помоћи на путовању	41,96	44,66
	Укупно неживотно осигурање	59,64	64,42
(20)	Осигурање живота	74,63	63,56
(22)	Допунско осигурање уз осигурање живота	53,22	43,63
	Укупно животно осигурање	73,13	62,28
	Укупно	60,80	64,28

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.3. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (наставак)

Обелодањивање података у вези са меродавним техничким резултатом у самопридржају

		у хиљадама динара	
		Технички резултат (МШ:МП) у%	
		31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Врста осигурања			
(1)	Осигурање од последица незгоде	49,82	90,39
(2)	Добровољно здравствено осигурање	99,71	110,78
(3)	Осигурање моторних возила - каско	101,36	116,18
(4)	Осигурање шинских возила	(11,60)	99,28
(5)	Осигурање ваздухоплова	111,83	(2,21)
(6)	Осигурање пловних објеката	103,95	103,49
(7)	Осигурање робе у превозу	102,32	102,87
(8)	Осигурање имовине од пожара и других опасности	64,82	55,88
(9)	Остала осигурања имовине	78,24	89,27
(10)	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	52,63	50,36
(11)	Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	(42,83)	22,02
(12)	Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	(62,03)	94,60
(13)	Осигурање од опште одговорности	134,69	167,88
(14)	Осигурање кредита	152,92	162,25
(15)	Осигурање јемства	562,26	-
(16)	Осигурање финансијских губитака	537,89	120,09
(17)	Осигурање трошкова правне заштите	-	-
(18)	Осигурање помоћи на путовању	41,96	44,66
	Укупно неживотно осигурање	64,83	68,12
(20)	Осигурање живота	74,86	63,72
(22)	Допунско осигурање уз осигурање живота	53,22	43,63
	Укупно животно осигурање	73,34	62,42
	Укупно	65,64	67,71

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	353.186	353.269
Потраживања	4.056.804	2.514.078
Финансијски пласмани	21.815.222	19.341.289
Готовина и готовински еквиваленти	1.802.091	1.381.256
Потраживања за нефактурисан приход	196	825
	28.027.499	23.590.717
Финансијске обавезе		
Остале дугорочне обавезе	-	16.273
Краткорочне финансијске обавезе	16.273	16.273
Обавезе по основу штета	147.102	169.974
Обавезе за премију	1.083.866	582.622
Обавезе за провизију	41.242	44.661
Обавезе према добављачима	174.388	306.313
Обавезе за дивиденде	1.239.994	655.755
Унапред обрачунати трошкови	19.305	29.133
	2.722.170	1.821.004

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик;
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента и
- ризик ликвидности.

55.4.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Компаније кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника. Ово је, пре свега, последица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигураници обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и сврставају их иза обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

У процесу управљања кредитним ризиком, Компанија управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вредности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

Просечан период наплате потраживања током 2018. године био је 52 дана (током 2017. године 41 дан).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.1. Кредитни ризик (наставак)

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

Финансијска имовина	31. децембар 2018.			У хиљадама динара 31.12.2017.
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ	Нето износ
Дугорочни финансијски пласмани	1.479.882	1.126.696	353.186	353.269
Потраживања	13.698.053	9.641.249	4.056.804	2.514.078
Финансијски пласмани	23.830.044	2.014.822	21.815.222	19.341.289
Укупно:	39.007.979	12.782.767	26.225.212	22.208.636

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања која је дата у следећој табели:

Старосна структура потраживања	У хиљадама динара 31. децембар 2018.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Недоспело	3.731.599	343.344	3.388.255
Кашњење од 0-90 дана	825.034	261.352	563.682
Кашњење од 91-180 дана	467.737	461.654	6.083
Кашњење од 181-270 дана	548.635	455.702	92.933
Кашњење преко 271 дана	8.125.048	8.119.197	5.851
Укупно	13.698.053	9.641.249	4.056.804

Нето потраживања у укупном износу од 104.867 хиљаде динара са кашњењем преко 90 дана на дан 31. децембра 2018. године нису исправљена имајући у виду да су наплаћена закључно са 31. јануаром 2019. године.

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности

Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Компаније услед промене вредности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексиране страном валутом.

Компанија управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтева за очувањем ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Изложеност Компаније девизном ризику на дан 31. децембра 2018. године је дата у наредној табели:

			Остале валуте	У хиљадама динара	
	USD	EUR		RSD	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	36.282	-	316.904	353.186
Потраживања	-	10.265	394	4.046.145	4.056.804
Финансијски пласмани	-	2.405.885	-	19.409.337	21.815.222
Готовински еквиваленти и готовина	52.148	439.571	48.323	1.262.049	1.802.091
Потраживања за нефактурисани приход	-	-	-	196	196
Укупно	52.148	2.892.003	48.717	25.034.631	28.027.499
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	-	16.273	16.273
Обавезе за премије и штете	-	-	-	1.230.968	1.230.968
Обавезе за провизију и регресе	-	1.183	-	40.059	41.242
Обавезе према добављачима	-	14.205	-	160.183	174.388
Обавезе за дивиденде	-	-	-	1.239.994	1.239.994
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	19.305	19.305
Укупно	-	15.388	-	2.706.782	2.722.170
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2018.	52.148	2.876.615	48.717	22.327.849	25.305.329

Изложеност Компаније девизном ризику на дан 31. децембра 2017. године је дата у наредној табели:

			Остале валуте	У хиљадама динара	
	USD	EUR		RSD	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	36.374	-	316.895	353.269
Потраживања	243	11.148	1.478	2.501.209	2.514.078
Финансијски пласмани	-	2.293.571	-	17.047.718	19.341.289
Готовински еквиваленти и готовина	22.608	542.736	38.649	777.263	1.381.256
Потраживања за нефактурисани приход	-	-	-	825	825
Укупно	22.851	2.883.829	40.127	20.643.910	23.590.717
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	16.273	16.273
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	-	16.273	16.273
Обавезе за премије и штете	-	-	-	752.596	752.596
Обавезе за провизију и регресе	-	1.141	-	43.520	44.661
Обавезе према добављачима	-	14.259	-	292.054	306.313
Обавезе за дивиденде	-	-	-	655.755	655.755
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	29.133	29.133
Укупно	-	15.400	-	1.805.604	1.821.004
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2017.	22.851	2.868.429	40.127	18.838.306	21.769.713

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима које су деноминирани у иностраној валути.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Каматни ризик

У процесу идентификовања каматног ризика Компанија прати трансакције којима се врши депоновање и улагање краткорочних компанијских извора, пре свега техничких резерви у дугорочне облике имовине, као и дугорочних извора у краткорочне облике имовине, константно имајући у фокусу хоризонталну и вертикалну усклађеност активе и пасиве.

Кретање тржишних каматних стопа на депозите везано је за кретање референтне стопе Народне банке Србије.

Референтна каматна стопа НБС имала је два смањења током 2018. године. Прво смањење са 3,50% на 3,25% у марту 2018. године, а друго са 3,25% на 3,00% у априлу 2018. године.

Изложеност каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Компанија пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентованим у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	
Дугорочни финансијски пласмани	5,85%	државне ХОВ
Потраживања	У висини прописане затезне камате	
Финансијски пласмани	3,1% - 3,2%	орочени депозити
	1,00% - 8,00%	државне ХОВ

Компанија прати промене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са променама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Како би се умањили ефекти променљивости тржишних каматних стопа на зарађивачку позицију портфолија, Компанија је део средстава у 2018. години инвестирала у државне хартије од вредности, са променљивом каматном стопом.

У случају промене каматних стопа за $\pm 1\%$, ефекат на нето остали резултат износио би ± 459.411 хиљаду динара.

Ризик промене цене финансијског инструмента

Ризик промене цене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цена власничких и дужничких хартија од вредности који утиче на промену њихове фер вредности.

Највећи део финансијских средстава Компаније односи се на државне ХОВ и у нешто мањем проценту на акције правних лица које су подложне ризику промене цена.

Како би се умањио утицај ризика промене цена ХОВ, део слободних средстава је током 2018. године инвестиран у најквалитетније акције емитената које се котирају на Prime Listing Берзе А.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Каматни ризик (наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2018.	31. децембар 2017.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	316.904	316.895
Потраживања	4.056.804	2.514.078
Финансијски пласмани	1.190.489	835.734
Готовина и готовински еквиваленти	595.916	386.894
Потраживања за нефактурисан приход	196	825
	<u>6.160.309</u>	<u>4.054.426</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	36.282	36.374
Финансијски пласмани	19.914.768	16.122.749
Готовина и готовински еквиваленти	13.092	272.867
	<u>19.964.142</u>	<u>16.431.990</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Финансијски пласмани	709.965	2.382.806
Готовина и готовински еквиваленти	1.193.083	721.495
	<u>1.903.048</u>	<u>3.104.301</u>
	<u>28.027.499</u>	<u>23.590.717</u>
Каматни геп		
<i>фиксна камата</i>	2.976.554	2.356.066
<i>варијабилна камата</i>	20.189	107.148
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Остале дугорочне обавезе	-	16.273
Краткорочне финансијске обавезе	16.273	16.273
Обавезе по основу штета	147.102	169.974
Обавезе за премију	1.083.866	582.622
Обавезе за провизију	41.242	44.661
Обавезе према добављачима	174.388	306.313
Обавезе за дивиденде	1.239.994	655.755
Унапред обрачунати трошкови	19.305	29.133
	<u>2.722.170</u>	<u>1.821.004</u>

Ризик ликвидности

Компанија управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Одржавање ликвидности Компаније у 2018. години није дошло ни у једном тренутку у питање.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да наплати потраживања.

Доспећа финансијских средстава

У хиљадама динара 31. децембар 2018.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	1.934.233	1.412.822	2.423.798	389.456	6.160.309
Фиксна каматна стопа	1.579.369	10.702.561	10.609.000	49.766	22.940.696
Варијабилна каматна стопа	1.293.772	-	629.465	-	1.923.237
	4.807.374	12.115.383	13.662.263	439.222	31.024.242

У хиљадама динара
31. децембар 2017.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	1.303.660	950.030	1.390.386	410.350	4.054.426
Фиксна каматна стопа	855.303	2.274.951	15.605.834	51.968	18.788.056
Варијабилна каматна стопа	771.819	495.060	1.944.571	-	3.211.450
	2.930.782	3.720.041	18.940.791	462.318	26.053.932

Доспећа финансијских обавеза

У хиљадама динара 31. децембар 2018.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	1.188.868	598.860	934.442	-	2.722.170
	1.188.868	598.860	934.442	-	2.722.170

У хиљадама динара
31. децембар 2017.

	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	750.081	398.895	672.028	-	1.821.004
	750.081	398.895	672.028	-	1.821.004

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

На дан 31. децембра 2018. године најликвиднија имовина Компаније, чија је рочност доспећа до месец дана, износи 4.807.374 хиљаде динара, а истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 1.188.868 хиљада динара, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се sukcesивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Компаније.

Фер вредност финансијских инструмената

	31. децембар 2018.		У хиљадама динара 31. децембар 2017.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	353.186	353.186	353.269	353.269
Потраживања	4.056.804	4.056.804	2.514.078	2.514.078
Финансијски пласмани	21.815.222	21.815.222	19.341.289	19.341.289
Готовина и готовински еквиваленти	1.802.091	1.802.091	1.381.256	1.381.256
Остала потраживања	196	196	825	825
	28.027.499	28.027.499	23.590.717	23.590.717
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	-	-	16.273	16.273
Краткорочне финансијске обавезе	16.273	16.273	16.273	16.273
Обавезе по основу штета	147.102	147.102	169.974	169.974
Обавезе за премију	1.083.866	1.083.866	582.622	582.622
Обавезе за провизију	41.242	41.242	44.661	44.661
Добављачи	174.388	174.388	306.313	306.313
Обавезе за дивиденде	1.239.994	1.239.994	655.755	655.755
Остале обавезе	19.305	19.305	29.133	29.133
	2.722.170	2.722.170	1.821.004	1.821.004

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произилази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе,
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произилази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене),
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произилази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

55. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (наставак)

55.4. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ (наставак)

55.4.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

	хиљадама динара 31. децембар 2018.		
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансијска средства			
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	353.186
Потраживања	-	-	4.056.804
Финансијски пласмани	21.434.932	218.206	162.084
Готовина и еквиваленти	1.802.091	-	-
Остала потраживања	-	-	196
	23.237.023	218.206	4.572.270
Финансијске обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	16.273
Обавезе по основу штета	-	-	147.102
Обавезе за премију	-	-	1.083.866
Обавезе за провизију	-	-	41.242
Добављачи	-	-	174.388
Обавезе за дивиденде	-	-	1.239.994
Остале обавезе	-	-	19.305
	-	-	2.722.170
			2.722.170

Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

56. СУДСКИ СПОРОВИ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године Компанија је примила 1.762 нове тужбе за накнаду штете. Са предметима пренетим из претходних година (2.539) број предмета за поступање је био 4.301. Од наведеног броја, на основу правоснажних пресуда (усвајајућих или одбијајућих), решења, вансудских и судских поравнања, решено је 1.758 предмета и исплаћен је износ од 879.888 хиљада динара.

У делу судске наплате дугујуће премије осигурања и регреса, у наведеном периоду су покренута 2.084 нова судска поступка наплате. Из претходних година је пренето 12.174 предмета. Број предмета у раду у 2018. години је био 14.258 комада, који обухватају парничне, извршне, стечајне и ликвидационе поступке. Завршен је 2.261 предмет, а наплаћен је укупан износ од 320.136 хиљада динара, што је за 30% већи износ у односу на 2017. годину.

На дан 31. децембра 2018. године у раду је било 218 предмета ван области осигурања, од чега 73 предмета у којима је Компанија тужена. У току 2018. године примљено је укупно 41 нови предмет ван области осигурања, а окончано је 43 предмета. У предметима је укупно наплаћено у корист Компаније 35.314 хиљада динара, а исплаћено на терет Компаније 14.108 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2018. године, против Компаније се воде судски спорови ван области осигурања чија је процењена вредност 79.280 хиљада динара, за које су у овим финансијским извештајима призната резервисања (напомена 36).

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

57. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Друштво у току редовног пословања ступа у пословне односе са повезаним правним лицима. Приликом састављања приложених појединачних финансијских извештаја, Друштво је исказало ефекте трансферних цена на обрачунати порез на добитак на основу најбоље процене. При томе, у складу са пореским законима Републике Србије, Друштво је у обавези да достави порески биланс за 2018. годину и другу пратећу документацију, укључујући извештај о трансферним ценама, Пореској управи Републике Србије до 30. јуна 2019. године.

Поред тога, порески прописи Републике Србије предмет су честих измена и различитих тумачења. Тумачења пореских закона од стране пореских и других власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства Друштва. Постоји неизвесност да ли су тумачења руководства Друштва и пратећа документација довољне, и да ли одговарају захтевима и тумачењима пореских и других органа.

Руководство Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних последица по финансијске извештаје Друштва.

58. НЕУСАГЛАШЕНА ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

Компанија је у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ број 62/2013 и 30/2018) била дужна да изврши усаглашавање потраживања и обавеза пре састављања финансијских извештаја. Компанија је послала ИОС-е својим комитентима на дан 31. октобра 2018. године.

Укупна потраживања Компаније од правних лица у 2018. години износе 12.198.021 хиљаде динара.

	У хиљадама динара
Структура потраживања:	
Друштва у поступку стечаја	3.985.178
Утужена потраживања	465.417
Потраживања од правних лица којима је послат захтев за усаглашавање стања	7.747.426
	12.198.021

Потраживања у реструктурирању, утужена и у стечају су исправљена у износу од 100%.

Преглед усаглашености потраживања у 2018. години приказан је у следећој табели:

	Премија		Камата		Остала потраживања		У хиљадама динара Укупно	
Усаглашено	5.098.988	91,18%	49.633	59,60%	1.905.475	91,96%	7.054.096	91,05%
Није усаглашено	493.198	8,82%	33.650	40,40%	166.482	8,04%	693.330	8,95%
- оспорено	18.462	0,33%	2.158	2,59%	4.320	0,21%	24.940	0,32%
- није се вратио ИОС	474.736	8,49%	31.492	37,81%	162.162	7,83%	668.390	8,63%
Укупно:	5.592.186		83.283		2.071.957		7.747.426	

59. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Компанија је, на основу сагласности Народне банке Србије и Агенције за осигурање депозита, у складу са одлукама Надзорног одбора Н бр. 66/18 од 23. маја 2018. године и Извршног одбора И бр. пов. 53/18 од 24. маја 2018. године, 28. фебруара 2019. године извршила докапитализацију зависног правног лица „Дунав ауто“ д.о.о., Београд, у износу од 80.000 хиљада динара.

Народна банка Србије је по Решењу КГ.бр.254/1/19 од 04. марта 2019. године започела непосредну контролу пословања Друштва 06. марта 2019. године. Предмет контроле је пословање Друштва у периоду од 01. јануара 2018. године до дана контроле у делу управљања трошковима спровођења осигурања, односа са повезаним правним лицима, канала дистрибуције и другог по потреби.

Осим горе наведених, није било других значајних догађаја након датума биланса стања, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против Друштва, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених појединачних финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

60. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	31. децембар 2018.	У динарима 31. децембар 2017.
USD	103,3893	99,1155
EUR	118,1946	118,4727
GBP	131,1816	133,4302
CHF	104,9779	101,2847

У Београду, марта 2019. године

мр Мирко Петровић,
Председник Извршног одбора

Зоран Суботић,
Члан Извршног одбора

Тамара Радаковић,
Директор финансијске функције,
Лице одговорно за састављање финансијских извештаја
